

Universitatea Națională de Arte
George Enescu
Iași

MINISTERUL EDUCAȚIEI
Universitatea Națională de Arte "George Enescu"

Str. Cuza Vodă 29,
700040, Iași, RO

T: 0040 232 / 212 549
F: 0040 232 / 212 551

rectorat@arteiasi.ro
www.arteiasi.ro

Conferința internațională a Școlilor Doctorale din IOSUD-UNAGE Iași (2-3 noiembrie 2023) Ce și cum cercetăm în domeniul artistic? Conținuturi și metode

Conferință Teatru și Artele spectacolului – Școala Doctorală de Teatru Cercetare, coordonare, evaluare în câmp doctoral. Perspective etice

În domeniul cercetării artistice românești, în particular în domeniul cercetării teatrale, filtrul etic este arareori teoretizat și asumat ca parte componentă a chiar actului cercetării. Deține cercetătorul român din domeniul teatrului, fie el doctorand sau conducător de doctorate, o conștiință etică a cercetării care să îl ghideze constant în tot ceea ce întreprinde? Cum se manifestă această conștiință și pe ce paliere concrete ale cercetării acționează ea?

Cu ce tip de provocări de natură etică se confruntă Școlile Doctorale de Teatru din România prezentului? Este problema plagiatului singura chestiune cu adevărat importantă din spectrul eticii doctorale, așa cum, explicit sau implicit, s-a tot sugerat în ultimii ani, sau ea reprezintă doar unul din multiplele riscuri de „ieșire din câmp etic” cu care membrii unei Școli Doctorale se confruntă?

Care sunt reperele actuale ale profesorilor conducători în ceea ce privește coordonarea și evaluarea unor cercetări din domeniul teatrului, fie ele teoretice sau practice? Care este profilul conducătorului ideal și care sunt principiile etice menite a face din coordonare o activitate academică de nivelul excelenței? Subîntinde conceptul de „mentorat” probleme particulare de etică? Care sunt așteptările doctoranzilor în raport cu profesorii coordonatori și ce definiții personale dau doctoranzii actului coordonării?

Care sunt provocările etice pe care le presupune evaluarea unei cercetări de tip artistic? Unde se termină granițele obiectivității în evaluare și unde încep relativitățile de tip subiectiv? Cum echilibrăm rigorile unui barem cu propriile opinii, convingeri, creduri artistice? Cât de dispuși suntem să ne autoevaluăm și ce principii etice ar trebui să însoțească actul autoevaluării?

Conferința Cercetare, coordonare, evaluare în câmp doctoral. Perspective etice, organizată de Școala Doctorală de Teatru din cadrul IOSUD-UNAGE Iași își propune să furnizeze un cadru de reflecție asupra unor întrebări precum cele de mai sus și să sublinieze importanța fundalului etic al cercetării, coordonării și evaluării la nivel doctoral.

Comunicările vor fi ținute în limba română. Formatul conferinței va fi hibrid (on line și on site). În urma unui proces de peer review, textele conferinței, redactate în limba engleză, vor fi publicate într-un volum indexat în baze de date internaționale.

Theatre and Performing Arts Conference- Theatre Doctoral School
Research, coordination, evaluation in the doctoral field.
Ethical perspectives

Within the field of Romanian artistic research, particularly in theatre research, the ethical filter is rarely theorized and assumed as a component of the very act of research. Do Romanian researchers in the field of theatre, whether they are doctoral students or PhD supervisors, possess an ethical consciousness of research that will constantly guide them in everything they undertake? How does this consciousness manifest itself and on what concrete levels of research does it act?

What type of ethical challenges are Doctoral Theatre Schools in Romania facing today? Is the issue of plagiarism the only really important issue in the spectrum of doctoral ethics, as, explicitly or implicitly, has been suggested in recent years, or is it just one of the multiple risks of "leaving the ethical field" that members of a Doctoral School face?

What are the current benchmarks of PhD supervisors in terms of coordinating and evaluating research in the field of theatre, whether theoretical or practical? What is the profile of the ideal supervisor and what are the ethical principles aimed at making coordination an academic activity of excellence? Does the concept of "mentoring" imply particular ethical issues? What are the expectations of doctoral students in relation to their supervising professors and what personal definitions do the doctoral students give to the act of coordination?

What are the ethical challenges involved in evaluating artistic research? Where do the boundaries of objectivity in evaluation end and subjective relativities begin? How do we balance the rigors of a scale with our own opinions, convictions, artistic creeds? How willing are we to self-evaluate, and what ethical principles should accompany the act of self-evaluation?

The conference Research, coordination, evaluation in the doctoral field. Ethical perspectives, organized by the Doctoral School of Theatre within IOSUD-UNAGE Iași, aims to provide a framework for reflection on questions such as the above and emphasize the importance of the ethical background of research, coordination and evaluation at the doctoral level.

The presentations will be held in Romanian. The format of the conference will be hybrid (online and on-site). Following a peer review process, the conference texts written in English will be published in a volume indexed in international databases.

Conferința este organizată în cadrul proiectului CNFIS-FDI-2023-0019 „DOCTART.NET: rețea de laboratoare de cercetare artistică ale școlilor doctorale din UNAGE Iași”.

Programul Conferinței – Școala Doctorală de Teatru

Joi/ Thursday, 02.11.2023

onsite & online

Moderator: Călin Ciobotari

15.00 - 15.50: *Keynote speaker:* prof.univ.dr. Marian Popescu, Universitatea București – **Vulnerabilități etice ale studiilor doctorale (Ethical Vulnerabilities of Doctoral Studies)**

15.50 - 16.10: prof.univ.dr. Aurelian Bălăiță, UNAGE, Iași – *Etică și performanță. Focus UNAGE (Ethics and Performance. Focus UNAGE)*

16.10 - 16.30: prof.univ.dr. Anca-Maria Rusu, UNAGE Iași – *O experiență, un bilanț (An Experience, a Self-Analysis)*

16.30 - 16.50 conf.univ.dr. Ada Hausvater, Universitatea de Vest Timișoara - *Cercetarea doctorală și obligativitatea studiilor doctorale pentru titularizarea în învățământul teatral superior: dezvoltare sau regres? (Doctoral Research And The Obligation Of Doctoral Studies For Tenure In Higher Theater Education: Development Or Regression?)*

16,50-17,10 Pauză cafea

17.10 - 17.30: prof. univ.dr. Anca Doina Ciobotaru, UNAGE, Iași – *Ieșirea din pătrat (Exiting the square)*

17.30 - 17.50: prof.univ.dr. András Hatházi - *On the Ethics of Actors' Training (On the Ethics of Actors' Training)*

17.50 - 18.10: prof.univ.dr. Liviu Dospinescu Université Laval, Quebec, Canada - *Principii ale eticii în cercetare-creație în sistemul universitar nord-american și de ce funcționează ele, urmat de aspecte specifice în parteneriatul doctorand/ îndrumător și la nivelul concepției, derulării și evaluării tezei de doctorat în artele scenei (Principles of Ethics in Research-Creation in the North American University System and Why They Work, Followed by Specific Aspects in the Doctoral Student/Supervisor Partnership and at the Level of the Conception, Development and Evaluation of the Phd Thesis in the Performing Arts)*

18.10 - 18.30: prof.univ.dr. Octavian Jighirgiu, UNAGE Iași - *Fără a-l leza pe celălalt (Without Hurting the Other...)*

18.30 - 18.50: asist.univ.dr. Andreea Jighirgiu, UNAGE Iași – *Etici clovnești sau despre morală cu nas roșu (Clown Ethics Or Red-nosed Morality)*

18.50 - 19.10: conf.univ.dr. Călin Ciobotari, UNAGE Iași – *Admiterea la doctorat. Ambiguități etice (Doctoral Studies Admission. Ethical Ambiguities...)*

Vineri/ Friday, 03.11.2023

onsite & online

Moderators: PHD students Teodora Medeleanu, Alice Veliche, Radu Alexandru

10.00 - 10.50: *Keynote speaker* prof.univ.dr. Cosmin Chivu, Pace University New York – *Devenind catalizator al schimbării în industria artelor performative (Becoming the Catalyst for Change in the Performing Arts Industry)*

10.50 - 11.10: drd. Vladimir Bogdan Boca, UNAGE Iași – *Perspective etice asupra reprezentării sexualității prin intermediul păpușilor în spectacolele de teatru (Ethical Perspectives on the Representation of Sexuality Through Puppets in Theater Performances)*

11.10 - 11.30: drd. Liviu Dobre, UNAGE, Iași - *Manechine automate și super-computere. Construcția unui obiect, de la imitarea realității până la „opera originală” sau autonomia dobândită (Automated Dummies and Supercomputers. The Construction of an Object, From the Imitation of Reality to the "Original Work" or Acquired Autonomy)*

11.30 – 11.50: drd. Corina Cristina Dogaru, ULB Sibiu – *Etica cuvântului bine rostit în artele spectacolului (The ethics of the well-spoken word in the performing arts)*

11.50 - 12.10: drd. Dumitru Florescu, UNAGE Iași – *Tânărul actor și procesul de lucru. Perspective etice (The Young Actor and the Work Process. Ethical Perspectives)*

12.10 - 12.30: drd. Pamela Tănasă-Gache, UNAGE, Iași – *Cercetare și profesie în orizont etic (Research And Profession In Ethical Horizon)*

12.30 - 12.50: drd. Maria Lelea, ULB Sibiu – *Ipostaze ale feminității în teatrul contemporan (Hypostases of Femininity in Contemporary Theatre)*

12,50 – 13,10 Pauză

13.10 - 13.30: drd. Teodora Medeleanu, UNAGE, Iași – *Trauma post-pandemică și cercetarea ca intruziune (Post-Pandemic Trauma and the Research as an Intrusion)*

13,30-13,50: drd. Ileana Ocneanu, UNAGE Iași – *Emoționalul în relația de coordonare-subordonare îndrumător-doctorand. Limitări și permisivități (The Emotional in the Coordination-Subordination Relation Supervisor-Doctoral Student. Limitations and Permissions)*

13.50 - 14.10: drd. Alexandru Radu, UNAGE Iași – *Perspective etice ale discursului coregrafic (Ethical Perspectives of the Choreographic Discourse)*

14.10 - 14.30: drd. Ioana Soreanu, UNAGE Iași - *Teatrul și radioul - dileme etice în cercetarea doctorală a istoriei comune (Theatre And The Radio - Ethical Dilemmas In Doctoral Research In Common History)*

14.30 - 14.50: drd. Alice Veliche, UNAGE Iași - *Dileme etice în abordarea coregrafică. Actori vs dansatori (Ethical Dilemmas in the Choreographic Approach. Actors vs Dancers)*

Keynote speaker prof.univ.dr. Marian Popescu, Universitatea București

Vulnerabilități etice ale studiilor doctorale

Organizarea studiilor doctorale este una din mărcile semnificative ale producerii cunoașterii, formării discursului științific și avansului procesului creativ. Această prelegere este despre vulnerabilitățile etice ale configurării acestor studii din perspectiva instituției, a coordonatorului științific și a studentului-doctorand. Voi avea în vedere etica cercetării, a relației coordonator-student și filosofia evaluării muncii științifice. Situația studiilor doctorale pe domeniul Artele spectacolului-Teatru diferă de la o instituție la alta, dar ceea ce nu ar trebui să difere este claritatea conceptuală a prin care studentul este încurajat, ghidat, evaluat astfel încât rezultatul final să fie semnificativ, să producă un avans de cunoaștere și, de ce nu, să propună ceva aplicabil în sfera practică. Voi examina în această prelegere vulnerabilitățile etice care apar din efecte ale legislației sau din modul imperfect, incorect al procesului derulării studiilor doctorale.

Ethical Vulnerabilities of Doctoral Studies

The organisation of doctoral studies is one of the significant hallmarks of knowledge production, the formation of scientific discourse and the advancement of the creative process. This lecture is about the ethical vulnerabilities of the configuration of these studies from the perspective of the institution, the supervisor and the PhD student. I will consider the ethics of research, the supervisor-student relation and the philosophy evaluating scientific work. The situation of doctoral studies in the field of Performing Arts-Theatre differs from one

institution to another, but what should not differ is the conceptual clarity through which the student is encouraged, guided, evaluated so that the final result is meaningful, produces an advance of knowledge and, why not, proposes something applicable in the practical sphere. In this lecture I will examine the ethical vulnerabilities that arise from the effects of legislation or from the imperfect, incorrect way in which doctoral studies are conducted.

Marian Popescu este Doctor în Filologie, Universitatea din București. Profesor asociat al Universității din București și al Universității "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca unde este conducător de doctorat pe domeniul Teatru-Artele spectacolului. Începe cariera universitară în 1993 la Academia de Teatru și Film, apoi UNATC (unde a predat 11 ani) București, continuă la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, apoi la Universitatea din București și la „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. A introdus în curriculum 14 cursuri universitare noi pentru Teatru. Susține cursul de *Etică și integritate academică* la Universitatea din București pentru patru școli doctorale. A condus Comisia de Etică a Universității din București între 2012 și 2016. Este fondator, director, actualmente Director onorific al CARFIA (Centrul pentru Integritate Academică al Universității din București). Membru al Board-ului IRAFPA (Institutul pentru cercetarea fraudei și plagiatului academic, Geneva). Este critic de teatru, traducător din engleză, editor, autor a șapte cărți despre Teatru și Artele spectacolului. A creat, împreună cu Ion Caramitru, Uniunea Teatrală din România (UNITER), al cărei prim vicepreședinte a fost între 1990-1994. Fondator al Editurii UNITEXT și al revistei *Semnal teatral*, co-editor al *Anuarului teatrului românesc*. Expertiză în Artele spectacolului, Educație, Etică și Integritate Academică, Industriile cărții și filmului, Politici culturale. Expert invitat al Comisiei europene pentru Cultură și Artele spectacolului.

Marian Popescu, PhD in Philology, University of Bucharest. Associate Professor at the University of Bucharest and at the "Babeș-Bolyai" University of Cluj-Napoca where he is PhD supervisor in the field of Theatre-Performing Arts. He began his academic career in 1993 at the Academy of Theatre and Film, then at UNATC (where he taught for 11 years) in Bucharest, continued at the "Lucian Blaga" University of Sibiu, then at the University of Bucharest and at "Babeș-Bolyai" in Cluj-Napoca. He has introduced 14 new university courses for Theatre in the curriculum. He teaches a course on Ethics and Academic Integrity at the University of Bucharest for four doctoral schools. He headed the Ethics Commission of the University of Bucharest between 2012 and 2016. He is founder, director, currently Honorary Director of CARFIA (Centre for Academic Integrity of the University of Bucharest). Board member of IRAFPA (Institute for Research on Academic Fraud and Plagiarism, Geneva). He is a theatre critic, translator from English, editor, author of seven books on Theatre and Performing Arts. Together with Ion Caramitru, he created the Romanian Theatre Union (UNITER), of which he was the first vice-president from 1990-1994. Founder of UNITEXT Publishing House and of the magazine *Semnal teatral*, co-editor of the Romanian Theatre Yearbook. Expertise in Performing Arts, Education, Ethics and Academic Integrity, Book and Film Industries, Cultural Policies. Guest expert of the European Commission for Culture and Performing Arts.

Keynote speaker, prof.univ.dr. Cosmin Chivu, Pace University New York

Catalizând schimbarea în industria artelor spectacolului

Într-o lume aflată în continuă și rapidă schimbare, marcată de evenimente ce au caracter de „o dată în viață” și care modifică radical structura vieții, artiștii de pe mapamond

vor să țină pasul, să răspundă provocărilor și să genereze schimbări de paradigmă în gândirea creativă a individului și în experiența lor colectivă. Ca parte integrată a ecosistemelor teatrale educaționale și non-profit, studiile doctorale în teatru și sferele de studiu conexe au posibilitatea de a reconfigura paradigma industriei artelor spectacolului prin implementarea de schimbări semnificative, centrate pe experiența noastră umană și pe complexitățile acestora. Când ne îmbarcăm în călătoria care explorează dinamicile complicate, organice, și puterea transformativă a teatrului colaborativ, implicarea academică în procesele etice de luare a deciziilor trebuie reconsiderată în moduri care să rezoneze și să influențeze efectele lor etice pe termen lung. Traseul doctoral în domeniul artelor implică cercetare, coordonare și evaluare pe diverse planuri. Etica, mai presus de toate, joacă un rol crucial în toate stadiile procesului de cercetare. Succesele și provocările întâlnite pe parcursul dezvoltării unor abordări ludice ale proceselor etice de luare a deciziilor au pus în lumină, de numeroase ori, faptul că esența unui periplu sincer este strâns legată de spiritul colaborativ al artiștilor, fiecare având aportul propriu și creând o experiență; pe care o împărtășește celorlalți. Numai în acest spirit colaborativ se pot găsi împlinirea, emoțiile și creativitatea autentică. Teatrul, ca formă de artă, este una inerent colaborativă. Teatrul lui Mâine se va dezvolta pe baza creativității colective a artiștilor care se vor lupta pentru relevanță artistică în încercarea lor de a cataliza schimbarea, invitând la participare bazată pe valori comune.

Idei esențiale:

Perspective etice asociate cercetării, coordonării și evaluării în cadrul unui doctoral în sfera teatrului:

1. Cercetarea:

a. Consimțământul oferit pe baza informării: Atunci când cercetarea implică persoane, cercetătorii trebuie să obțină consimțământul acestora, în urma unei informări prealabile. Astfel se garantează faptul că participanții înțeleg obiectul cercetării, scopul acesteia și modul în care informațiile oferite de ei vor fi folosite ulterior.

b. Confidențialitatea: Cercetătorii trebuie să respecte intimitatea participanților, asigurându-se că informațiile personale rămân confidențiale.

c. Curtoazia culturală: În cercetarea teatrală, este important să se mențină un anumit grad de curtoazie culturală atunci când se lucrează cu grupuri și comunități diverse și cu modurile lor de exprimare artistică. Respectarea normelor culturale și a tradițiilor este esențială.

d. Plagiul și atribuirea: Cercetătorii etici trebuie să atribuie în mod corespunzător pasajele citate autorilor lor. Plagiul reprezintă o reală violare a standardelor etice și poate distruge reputații academice și profesionale.

e. Peer Review: Conduita etică include și procesul de tip peer review. Cercetătorii trebuie să analizeze și să evalueze lucrările celorlalți într-un mod obiectiv, nepărtinitor, promovând o cultură a echității și transparenței.

2. Coordonarea:

a. Ethosul colaborativ: Colaborarea este unul dintre aspectele ce individualizează cercetarea teatrală. Cei implicați trebuie să construiască un mediu bazat pe încredere și cooperare echitabilă, asigurându-se că tuturor participanților li se recunosc meritele și sunt valorizați.

b. Alocarea resurselor: Alocarea echitabilă a resurselor, spre exemplu finanțarea și accesul la facilități, este esențială pentru a garanta faptul că toți cei implicați au șanse egale de a contribui la dezvoltarea proiectului.

c. Soluționarea conflictelor: În proiecte de grup există posibilitatea survenirii unor conflicte. Coordonarea etică implică abordarea acestor conflicte într-o manieră deschisă, onestă și respectuoasă, cu scopul de a ajunge la o soluție echitabilă.

d. Statutul de autor și recunoașterea acesteia: Atunci când se colaborează pentru publicații sau spectacole, este vital să se determine statutul de autor și aceasta să fie recunoscută pe baza contribuției fiecăruia dintre participanți.

3. Evaluare:

a. Evaluarea echitabilă și obiectivă: Atunci când se realizează evaluarea producțiilor teatrale, a spectacolelor sau a cercetărilor, este evident necesar ca procesul să fie abordat echitabil și obiectiv, asigurându-ne că preferințele personale nu influențează opiniile.

b. Transparența: Transparența este esențială în criteriile și procesele de evaluare. Evaluatorii trebuie să comunice clar standardele pe care le urmăresc atunci când notează.

c. Feedbackul: Feedbackul constructiv trebuie să fie oferit cu scopul de a îmbunătăți calitatea unei lucrări, nu pentru a o discredita. Evaluarea etică ar trebui să încurajeze creșterea și dezvoltarea.

d. Evitarea conflictelor de interese: Dacă un evaluator are un interes personal sau financiar legat de lucrarea pe care o evaluează, acesta ar trebui să se retragă, pentru a evita orice subiectivități sau divagări de la conduită.

e. Respectul pentru proprietatea intelectuală: În evaluarea materialelor teatrale, cum ar fi textele sau scenografiile, profesorii care operează etic trebuie să respecte drepturile de proprietate intelectuală, asigurându-se că utilizarea sau distribuirea acestor materiale fără acordul autorului este evitată.

Considerentele etice nu sunt importante numai pentru integritatea cercetării teatrale, dar și pentru binele tuturor celor implicați în proces. O importanță mare acordată eticii ajută la conturarea unui climat bazat pe încredere și respect în cadrul comunității academice și a lumii teatrale. Profesorii și doctoranzii trebuie să cunoască foarte bine principiile eticii pentru a asigura o desfășurare responsabilă a cercetării, o coordonare echitabilă și o evaluare onestă în cadrul sferei lor profesionale.

Becoming the Catalyst for Change in the Performing Arts Industry

In a rapidly shifting world, marked by life-altering “once-in-a-century” occurrences, global artists aim to keep up, respond, and generate paradigmatic shifts in an individual's creative thinking and their collective experience. As integral parts of the educational and not-for-profit theatre ecosystem, Theatre Ph.D. programs and related areas of study have the opportunity to reimagine the current paradigm of the Performing Arts Industry

by implementing meaningful change, centered on our human experience and its complexities. By embarking on a journey that explores the intricate, organic dynamics, and transformative power of collaborative theatre, academic engagement in complex ethical decision-making must be reconsidered in ways that resonate and impact their long-term ethical acumen. The academic pursuit of a Doctoral program in Arts involves research, coordination, and evaluation in various aspects. Ethics, above all, play a crucial role in all stages of the research process. Our successes and challenges in developing playful approaches to ethical decision-making, revealed, again and again, that the heart and soul of a truthful journey are directly related to the collaborative spirit of artists, each bringing their unique talents to create a shared experience. It is in this collaborative spirit that we find fulfillment, emotions, and true creativity. Theatre, as an art form, is inherently collaborative. The Theatre of tomorrow will thrive on the collective creativity of artists fighting for artistic relevance in their pursuit to become the catalyst for change, inviting open participation around shared values.

Talking Points:

Ethical perspectives associated with research, coordination, and evaluation in the Ph.D. in Theater field:

1. Research:

- a. **Informed Consent:** When conducting research involving human subjects, researchers must obtain informed consent. This ensures that participants understand the research, its purpose, and how their data will be used.
- b. **Confidentiality:** Researchers should respect the privacy of participants by ensuring that their identities and sensitive information are kept confidential.
- c. **Cultural Sensitivity:** In theater research, it's important to be culturally sensitive when working with diverse communities and their artistic expressions. Respecting cultural norms and traditions is essential.
- d. **Plagiarism and Attribution:** Ethical researchers must provide proper attribution for the work of others. Plagiarism is a serious breach of ethical standards and can damage academic and professional reputations.
- e. **Peer Review:** Ethical conduct also extends to the peer review process. Researchers should review and evaluate each other's work objectively and without bias, promoting a culture of fairness and transparency.

2. Coordination:

- a. **Collaborative Ethos:** Collaboration is a hallmark of theater research. Scholars must foster an environment of trust and equitable cooperation, ensuring that all participants are acknowledged and valued.
- b. **Resource Allocation:** Fair allocation of resources, such as funding and access to facilities, is essential to ensure that all collaborators have an equal opportunity to contribute to a project.
- c. **Conflict Resolution:** In group projects, conflicts may arise. Ethical coordination involves addressing conflicts openly, honestly, and respectfully, with the goal of reaching a fair resolution.
- d. **Authorship and Credit:** When collaborating on publications or performances, it's crucial to determine authorship and credit based on the actual contributions of each participant.

3. Evaluation:

- a. **Fair and Objective Evaluation:** When evaluating theater productions, performances, or research, it is imperative to approach the process with fairness and objectivity, ensuring that personal biases do not influence judgments.
- b. **Transparency:** Transparency in evaluation criteria and processes is essential. Evaluators should clearly communicate the standards by which they assess work.
- c. **Feedback:** Constructive feedback should be offered with the aim of improving the quality of work rather than disparaging it. Ethical evaluation should encourage growth and development.
- d. **Avoiding Conflicts of Interest:** If an evaluator has a personal or financial interest in the work under evaluation, they should recuse themselves to prevent any bias or impropriety.
- e. **Respect for Intellectual Property:** In the evaluation of theater-related materials, such as scripts or designs, ethical scholars must respect intellectual property rights, ensuring that unauthorized use or distribution is avoided.

Ethical considerations are not only important for the integrity of theater research but also for the well-being of all individuals involved in the process. A strong commitment to ethics fosters a culture of trust and respect within the academic community and the theater world. Theater scholars and Ph.D. candidates should be well-versed in ethical principles to ensure the responsible conduct of research, equitable coordination, and fair evaluation in their field.

Ion-Cosmin Chivu este un regizor de teatru și profesor universitar de origine română stabilit la New York. În 2020 a fost numit Director al programului de Masterat în Arte Frumoase (Fine Arts) din cadrul Școlii de Teatru Actors' Studio a Universității Pace din New York, înainte de aceasta fiind, timp de zece ani, directorul programului de studii de Licență în Actorie și Regie – Studii Teatrale Internaționale la Pace School of Performing Arts. Chivu a fost recunoscut ca forță remarcabilă și de bază a lumii teatrale. I-au fost acordate numeroase premii și nominalizări pentru spectacolele sale. Printre distincțiile primite în anii din urmă se numără: nominalizare la premiile Drama League pentru categoria Cea mai bună relansare și premiile criticilor de la New York Times și Time Out pentru „The Mutilated” de Tennessee Williams. Chivu a regizat peste șaiszeci de producții profesionale și studentești în America, Austria, Anglia, Germania, Grecia, Italia, România și Thailanda. Este membru societar al Actors' Studio și membru al Laboratoarelor de Regie de la Lincoln Center. A avut rezidențe artistice la Drama League, SDC, și a primit fellowship-ul Jack O'Brien la Old Globe, San Diego. Este fondatorul InterArt Theatre Group. În ultimii ani, Chivu a predat Masterclass-uri de actorie, improvizație, sisteme regizorale și teatru european la Institutul Artelor de la Barcelona, London's Central School of Speech and Drama, Tisch School (parte a Universității New York), Universitatea din Hawaii, Theatre of Changes - Atena, Grecia, și Universitatea Chulalongkorn - Bangkok, Thailanda. Se implică activ în dezvoltarea de spectacole noi și în traducerea de piese de teatru contemporan din Europa pentru publicul American. Timp de mai mulți ani a dezvoltat piese noi în workshopurile de scriere dramatică și regie de la Actors' Studio. Din 2011, Chivu este gazda The Masters Series la Schimmel Center for the Arts, conferințe publice cu artiști remarcabili, de renume. Are un Masterat în Regie de la Actors' Studio Drama School, New School, New York City și este licențiat în actorie la Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași, România.

Ion-Cosmin Chivu is a New York-based, Romanian-born theater director and university professor. In 2020 he was appointed as the Chair of the Actors Studio Drama School, Masters

in Fine Arts program at Pace University, NYC., and prior to that, for ten years, he served as the director of the BA in Acting and Directing, International Performance Ensemble at Pace School of Performing Arts. Chivu has been recognized as an outstanding and vital force in the theatre world. He has received multiple awards and nominations for his work. Past distinctions include: the 2014 Drama League nomination in the Best Revival category and the New York Times and Time Out critic's pick for 'The Mutilated' by Tennessee Williams. Chivu has directed over sixty professional and university productions in America, Austria, England, Germany, Greece, Italy, Romania, and Thailand. He is a lifetime member of the Actors Studio and a member of the Lincoln Center Directors Lab. He has completed Artist Residency programs with the Drama League, SDC, and the Jack O'Brien fellowship at the Old Globe, San Diego. He is the founder of InterArt Theatre Group. In recent years Chivu has also taught Master Classes on Acting, Improvisation, Directing styles, and European Drama at the Institute of the Arts Barcelona, London's Central School of Speech and Drama, Tisch School at NYU, the University of Hawaii, Theatre of Changes - Athens, Greece, and Chulalongkorn University - Bangkok, Thailand. He is actively involved in developing new work and translating contemporary European plays for an American audience. For several years he developed new plays in the Actors Studio's Playwriting and Directing workshop. Since 2012 Chivu has been hosting The Masters Series at Schimmel Center for the Arts, a public conversation with well-established, outstanding artists. He holds a Masters in Theatre Directing from the Actors Studio Drama School, New School, NYC and a BFA in Acting from the G. Enescu Art Academy, Romania.

Prof.univ.dr.habil Aurelian Bălăiță, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași

Etică și performanță. Focus UNAGE

Comunicarea își propune să sublinieze legăturile profunde între climatul etic și predispoziția pentru performanță din interiorul unei universități, cu referire la Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași. Vom prezenta dintr-o dublă postură – cea de profesor și de rector – strategiile de tip etic și structurile relevante în această discuție la nivelul comunității noastre academice. De asemenea, vom trece în revistă provocările particulare cu care se confruntă o Universitate de arte, dar și diferențele de nuanță ce intervin atunci când vorbim despre etică doctorală.

Ethics and Performance. Focus UNAGE

Our intervention aims to emphasize the deep links between the ethical climate and the predisposition for performance within a university, in reference to the "George Enescu" National University of Arts Iași. We will present from a dual position – that of professor and rector – ethical strategies and relevant structures in this discussion at the level of our academic community. We will also review the particular challenges faced by a University of Arts, but also the nuanced differences that come into play when we talk about doctoral ethics.

Prof.univ.dr. Aurelian Bălăiță este, din 2020, rectorul Universității Naționale de Arte „George Enescu” Iași. Este actor și regizor, spectacolele sale, majoritatea în domeniul teatrului de animație, fiind premiate cu importante distincții naționale și internaționale. Este membru UNITER, expert evaluator ARACIS, membru al Comisiei CNATDCU – Artele spectacolului. În 2018 i-a fost conferit Premiul UNITEM pentru Cel mai bun spectacol pentru copii (*Omul de zăpadă care voia să se întâlnească cu soarele*). Autor al unor volume de referință în domeniul teatrului: *Arta teatrului de umbre* (2007), *Incursiune în teatrul de*

animație (2007), *Scenarii pentru teatrul de animație* (2008) ș.a. și a numeroase studii publicate în reviste de specialitate din țară și din străinătate. În perioada 2016-2020 a fost directorul Școlii Doctorale de Teatru din Iași. Din 2013 este îndrumător de doctorate, dezvoltând direcțiile de cercetare Spectacologie și Teatrolgie.

Professor PhD Aurelian Bălăiță is, since 2020, the rector of the "George Enescu" National University of Arts Iași. He is an actor and director, his performances, mostly in the field of animated theater, have been awarded with important national and international distinctions. He is a UNITER member, an ARACIS evaluator expert, a member of the CNATDCU Commission – Performing Arts. In 2018, he was awarded the UNITEM Award for Best Children's Show (*The Snowman Who Wanted to Meet the Sun*). Author of reference volumes in the field of theater: *The Art of Shadow Theatre* (2007), *Incursions in the animation theater* (2007), *Scenarios for the animation theater* (2008) etc. and numerous studies published in specialized magazines from Romania and from abroad. In the years 2016-2020, he was the director of the Doctoral School of Theater in Iași. Since 2013, he has been a doctorate supervisor, developing the Theatre Studies and Theatrolgy research directions.

Prof.univ.dr. Anca-Maria Rusu, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași

O experiență, un bilanț

Intervenția se va sprijini pe întrebările formulate de organizatorii Conferinței, întrebări care au provocat o autoanaliză, un bilanț autoreflexiv asupra experienței personale, cu accent pe ideea de *conștiință etică*, indispensabilă atât în activitatea îndrumătorului de doctorat, cât și în cea a doctorandului. Acest concept înglobează, în opinia mea, o serie de principii-călăuză, fără de care un parcurs doctoral nu își poate atinge ținta: libertate academică, autonomie personală, corectitudine intelectuală, responsabilitate, onestitate, respect (pentru echipa implicată în cercetare și pentru proprietatea intelectuală), competitivitate, curiozitate științifică, flexibilitate și exigență, disciplină a cercetării și rigoare, atenție acordată așteptărilor doctorandului și răbdare în obținerea unui ritm personal de lucru, autoevaluare permanentă și adaptare la profilul intelectual și psihologic al fiecărui doctorand. Consider că aceste deziderate trebuie să devină și temelie, și material de lucru, și liant în construcția doctorală, în cercetare (chiar și în cazul doctoratului profesional). Căci cercetarea generează cunoaștere. Și autocunoaștere, în domeniul artistic, vocațional.

An Experience, a Self-Analysis

The intervention will be based on the questions formulated by the organizers of the Conference, questions that provoked a self-analysis, a self-reflective assessment of personal experience, with an emphasis on the idea of ethical consciousness, indispensable both in the activity of the doctoral supervisor and in that of the doctoral student. This concept includes, in my opinion, a series of guiding principles, without which a doctoral course cannot reach its goal: academic freedom, personal autonomy, intellectual correctness, responsibility, honesty, respect (for the team involved in the research and for the intellectual property), competitiveness, scientific curiosity, flexibility and demandingness, research discipline and rigor, attention paid to the doctoral student's expectations, and patience in obtaining a personal work rhythm, permanent self-evaluation, and adaptation to the intellectual and psychological profile of each doctoral student. I believe that these desiderata must become a foundation, and working material, and a binder in the doctoral construction, in research (even

in the case of the professional doctorate). For research generates knowledge. And self-knowledge, in the artistic, vocational field.

Prof. univ. dr. Anca-Maria Rusu este membră a UNITER, a Uniunii Scriitorilor din România (Filiala Iași), a Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru (Secția Română). A fost Director al Școlii Doctorale Teatru din UNAGE (2012-2016), Președinte al Comisiei de Etică a UNAGE (2017-2021), redactor-șef al Editurii Artes. A participat la numeroase manifestări științifice, la proiecte de cercetare și creație artistică, a publicat articole și studii în reviste de cultură sau de specialitate. A făcut și face parte din comisii de îndrumare permanentă a doctoranzilor din domeniul Teatrului și Artelor spectacolului, precum și din diverse Comisii de Susținere publică (în calitate de Referent oficial sau Președinte de comisie) în cadrul IOSUD UNAGE, ori al altor facultăți de profil din țară. A primit o Medalie de bronz și o Medalie de aur la Technical – Scientific, Artistic and Literary Book Salon (EUROINVENT, 2011, 2015) și premiul Uniunii Scriitorilor din România (Filiala Iași, 2018) pentru Cartea de Teatru. Este coautor (8 volume) și coautor și coordonator (3 volume), autor (7 volume). A îndrumat teze de doctorat pe teme de dramaturgie universală și română, spectacologie, arta actorului, pedagogie teatrală.

Prof. Anca-Maria RUSU, PhD is a member of UNITER, the Romanian Writers' Union (Iași Branch), the International Association of Theater Critics (Romanian Section). She was the director of the Doctoral School of Theatre (2012-2016), President of the Ethics Commission of UNAGE (2017-2021), and editor-in-chief of Artes publishing house. She took part in numerous scientific events, research and artistic creation projects, she published articles and studies in cultural or specialized magazines. She was and is part of permanent guidance commissions for PhD students in the field of Theatre and Performing Arts, as well as in various Public Support Commissions (as official Referent or Commission President) of IOSUD UNAGE, or other specialized faculties in the country. She received a bronze medal and a gold medal at the Technical-Scientific, Artistic and Literary Book Salon (EUROINVENT, 2011, 2015) and the Romanian Writers' Union award (Iași Branch, 2018) for the Theatre Book. She is an author (7 volumes), a co-author (8 volumes), and co-author and coordinator (3 volumes). She supervised doctoral theses focusing on universal and Romanian dramaturgy, performance studies, the art of the actor, theatrical pedagogy.

Conf.univ.dr. Maria-Adriana Hausvater, Universitatea de Vest Timișoara

Cercetarea doctorală și obligativitatea studiilor doctorale pentru titularizarea în învățământul teatral superior: dezvoltare sau regres?

Titularizarea în învățământul superior se poate face numai în urma dobândirii titlului de doctor. Voi analiza adecvarea acestui sistem la sistemul vocațional teatral, precum și etica academică, element pivotant la intersecția celor două arii – științifică și artistică – în acest context, beneficiile sau daunele aduse sistemului profesional specific. Voi analiza riscurile, precum și modificările de etică profesională ce decurg din acest model.

Doctoral Research And The Obligation Of Doctoral Studies For Tenure In Higher Theater Education: Development Or Regression?

Tenure in higher education can only be done after acquiring the doctoral degree. I will analyze the suitability of this system to the theatrical vocational system, as well as academic ethics, a pivotal element at the intersection of the two areas - scientific and artistic - in this

context, the benefits or damages brought to the specific professional system. I will analyze the risks, as well as the changes in professional ethics arising from this model.

Maria-Adriana Hausvater este conferențiar universitar, doctor habilitat în domeniul de studii universitare de doctorat „Teatru și artele spectacolului”, conferențiar universitar la Facultatea de Muzică și Teatru a Universității de Vest din Timișoara, Cavaler al Ordinului Artelor și Literelor (titlu acordat de Ministerul Culturii și Comunicării din Franța), a făcut parte din board-ul European Theatre Convention și este senator de onoare al Universității de Vest Timișoara. Regizor de teatru, conf. univ. dr. habil. Maria-Adriana Hausvater conduce Teatrul Național din Timișoara din anul 2005. Ca regizor, a montat peste 25 de spectacole, în numeroase teatre, dintre care amintim Teatrul Odeon, Teatrul Nottara, Teatrul Național Iași, Teatrul Național Cluj, Național din Timișoara, Teatrul Național Chișinău, Teatrul Tineretului din Piatra-Neamț, Teatrul „Toma Caragiu” Ploiești etc. La inițiativa sa, Teatrul Național a intrat cu toate forțele în circuitul cultural european prin afilierea la una dintre cele mai importante rețele teatrale europene, European Theatre Convention. Anvergura și valoarea festivalului pe care îl organizează Teatrul Național din Timișoara, FEST-FDR, a determinat reputata rețea festivalieră europeană European Festivals Association să îl coopteze între membrii săi. Nu în ultimul rând, calitatea inițiativelor sale a recomandat-o, de-a lungul timpului, pentru cooptarea într-o serie de grupuri de lucru privind modificări ale legislației specifice organizate de Ministerul Culturii, Camera Deputaților, respectiv de cabinetul Primului Ministru.

Maria-Adriana Hausvater is associate professor, a habilitated PhD in the field of doctoral "Theatre and performing arts" studies, university lecturer at the Faculty of Music and Theater of the Western University of Timișoara, Knight of the Order of Arts and Letters (title awarded by the Ministry of Culture and Communication from France), she was part of the board of the European Theater Convention and is an honorary senator of the University of West Timișoara. Theater director, associate professor PhD Maria-Adriana Hausvater has been managing the National Theater in Timișoara since 2005. As a director, she has staged over 25 shows, in numerous theaters, including the Odeon Theatre, the Nottara Theatre, the Iași National Theatre, the Cluj National Theatre, the National Theatre of Timișoara, the National Theater of Chisinau, the Youth Theater from Piatra-Neamț, the "Toma Caragiu" Theater from Ploiesti, etc. On her initiative, the National Theater entered the European cultural circuit with all its forces by joining one of the most important European theater networks, the European Theater Convention. The scope and value of the festival organized by the National Theater of Timișoara, FEST-FDR, led the renowned European festival network European Festivals Association to co-opt it among its members. Last but not least, the quality of her initiatives has recommended her, over time, for co-optation in a series of working groups on changes to specific legislation organized by the Ministry of Culture, the Chamber of Deputies, and the Prime Minister's office.

Prof. univ. dr. Anca Doina Ciobotaru, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași

Îeșirea din pătrat

Teoretic, legislația oferă direcții clare, prin intermediul cărora este definit raportul dintre îndrumat și îndrumător, în carul unui proiect de cercetare doctorală. În practică, relațiile interumane implică nuanțe, variabile și particularități greu de anticipat. În acest context, apare întrebarea: coordonatorul trebuie să fie mentor sau coach? O întrebare

(aparent) simplă care poate ajuta atât parcugerea traseului de la admitere la susținerea tezei, cât și clarificarea locului fiecărui participant, pentru că echipa va cuprinde (cel puțin) doi plus trei membri; în fond, rolul „Comisiei de îndrumare” trebuie să fie unul activ/proactiv. Chiar dacă relația este stabilită pe baza unui contract, cu delimitări legislative (în plină schimbare) pe care - atât doctorandul, cât și coordonatorul - trebuie să le respecte, asumarea nu implică doar o aplicare formală și mecanică a unor standarde, ci vizează alte două componente rezultate din definirea, la nivel internațional, a conceptului de *artistic research*: realizarea produs nou (în beneficiul umanității) și declanșarea propriei creșteri. Astfel, se impune căutarea unor tehnici alternative de coordonare, care respectă spiritul legii, fără a se bloca în „literă”, dar care solicită o abordare creativă nu doar a conținutului, ci (mai ales) a „călătoriei”, utilizarea unui sistem de sprijin, necesar procesului de cercetare și construirii unei relații etice, dinamice și creative. Toate acestea implică, însă, ieșirea din pătrat, căutarea unor soluții alternative, flexibile, adaptabile fiecărei situații concrete. În acest sens, aducem în atenție tehnica coachingul și a cantonamentului științific, aplicate în timp, dar mereu în schimbare.

Exiting the square

Theoretically, the legislation provides clear directions, through which the relationship between the mentee and the mentor is defined, in the context of a doctoral research project. In practice, interpersonal relationships involve nuances, variables and peculiarities that are difficult to anticipate. In this context, the question arises: should the coordinator be a mentor or a coach? An (apparently) simple question that can help both to cover the route from admission to the defense of the thesis, and to clarify the place of each participant, because the team will include (at least) two plus three members; basically, the role of the "Guidance Committee" must be an active/proactive one. Even if the relationship is established on the basis of a contract, with legislative delimitations (in full change) that - both the PhD student and the coordinator - must respect, the assumption does not only involve a formal and mechanical application of some standards, but aims at two other components resulting from the definition, at an international level, of the concept of artistic research: creating a new product (for the benefit of humanity) and triggering one's own growth. Thus, it is necessary to look for alternative coordination techniques, which respect the spirit of the law, without getting stuck in the "letter", but which require a creative approach not only to the content, but (especially) to the "journey", the use of a system of support, necessary for the research process and building an ethical, dynamic and creative relationship. All this implies, however, getting out of the square, looking for alternative, flexible solutions, adaptable to each concrete situation. In this sense, we bring to attention the technique of coaching and scientific training, applied over time, but always changing.

Prof. univ. dr. habil. **Anca Doina Ciobotaru** este îndrumător de doctorat, în cadrul IOSUD UNAGE Iași – domeniul științific „Teatru și Artele Spectacolului”-, din anul 2017. Este coordonator al Centrului de Cercetare „Arta Teatrului – studiu și creație” și al Revistei „Colocvii Teatrale” (din anul 2004), profesor titular la programele de masterat „Artele Spectacolului” și licență (din anul 2001), actor – păpușar și realizator de spectacole pentru copii, inițiator al „Cercului de teatru destinat copiilor cu nevoi speciale ” (1996), președinte co-fondator al Asociației *Art Civica* (2015). Are contribuții științifice în domeniul istoriei teatrului de păpuși și al artelor spectacolului, al teatrului aplicat, teatrului în educație, pedagogiei artelor spectacolului și teatrologiei – bazate pe abordări inter și trans-disciplinare. Este autor a numeroase articole și conferințe (50 de articole și studii), organizator de workshop-uri axate pe utilizarea tehnicilor teatrale în educație, comunicare și dezvoltare personală. Aceste activități de creație și cercetare artistică au determinat implicarea în

diverse stagii de pregătire profesională (*Improsport, Teatru Social*) sau în proiecte din aceeași arie. Interese de cercetare: tehnici interpretative, structuri spectaculare, istoria artelor spectacolului – recuperarea „memoriei”, antropologie și semiotică teatrală, antrenarea creativității în artele spectacolului, teatru aplicativ.

Prof. dr. habil. **Anca Doina Ciobotaru** has been a PhD supervisor within IOSUD UNAGE Iași in Theatre and Performing Arts since 2017. She is the coordinator of the “Theatre Art – study and creation” research center and the “Theatrical Colloquia” magazine (since 2004), tenure-track professor in the Performing Arts BA and MA degree programs (since 2001), actor – puppeteer and creator of shows for children, initiator of the “Theatre Circle for Children with Special Needs” (1996), president and co-founder of the *Art Civica* association (2015). She has scientific contributions in the following fields: history of puppetry and performing arts, applied theatre, theatre in education, pedagogy of performing arts and theatrology – based on inter- and trans-disciplinary approaches. She is the author of numerous articles and conference papers (50 articles and studies), and organizer of workshops focused on the use of theatrical techniques in education, communication and personal development. These creative activities and artistic research led to involvement in various professional training internships (*Improsport, Social Theater*) or in projects in the same area. Research interests: interpretive techniques, performance structures, history of performing arts – recovery of “memory”, anthropology and theatrical semiotics, creativity training in performing arts, applied theatre.

Prof.univ.dr. András Hatházi, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj

Despre etica pregătirii actorilor

Deși conferința propune discuția problemelor etice ale școlilor doctorale, următorul șir de idei va examina problemele legate de o etapă mult mai timpurie. Cele legate de perioada licenței. Deoarece autorul crede că fără o pregătire de bază adecvată nu se poate vorbi despre un master consistent și cu atât mai puțin despre un doctorat bine întemeiat. Dacă doctoranzii școlilor doctorale de teatru nu primesc o pregătire de bază potrivită, cercetările ulterioare bazate pe aceasta (fie ele teoretice sau practice) se vor dovedi a fi cuvinte goale, lozinci și nu se vor apropia la ceea ce este (poate) astăzi actoria. Plecăm de la faptul că, începând cu anul școlar 2022/2023, pregătirea actorilor în România a revenit de la perioada de licență de trei ani la cea de patru ani. Autorul întreabă cât de mult servește această reorganizare intereselor studenților și în ce măsură continuă să ascundă neajunsurile tot mai adânci ale educației. În același timp, autorul dorește să clarifice chiar de la început că, preferă mai degrabă pregătirea performerului decât cea a actorului interpret. Pentru că, pe baza experienței sale, pregătirea în artele spectacolului este pe de o parte depășită (de fapt: o fundătură), iar pe de altă parte, orice tabără de vară de calitate organizată pentru amatori poate atinge același scop ca și școlile tradiționale de actorie. Pornim de la faptul că sinonimele cuvântului „etică” includ cuvinte precum corect, sportiv, moral, cinstit, drept, decent, de caracter. Etica corespunde bunului simț și îl satisface. Din acest punct de vedere, examinăm problema principală, și anume: modul în care pregătim noi actorii este etic, fie că este de trei sau patru ani? Pregătirea actorului în România este morală, cinstită, corectă, indiferent că este vorba de trei sau de patru ani?

On the Ethics of Actors’ Training

Although the conference proposes discussions around the ethical issues of doctoral schools, the following series of ideas will examine the problems related to an even earlier

stage. The ones from the Bachelor's studies' years. This is because one believes that, without adequate basic training, one cannot talk about a substantial Master's, and even less about a well-grounded PhD. If the students of Theatre Doctoral Schools do not receive a suitable basic training, the following research activities (may them be theoretical or practical) will prove themselves to be empty words, watchwords, and will not live up to what acting (perhaps) is today. One starts from the fact that, at once with the commencement of the 2022/2023 university year, Romanian actors' training returned from a Bachelor's programme of three years to one of a duration of four. One asks themselves how much does this reorganizing actually serve the students' interests and to what extent does it carry on concealing the increasingly deep shortcomings of education. At the same time, one aims to clarify from the beginning that they prefer training the performer, rather than the interpreting actor. This is as, based on their experience, training in performing arts is on the one hand outdated (in fact: a dead end), and on the other hand, any summer camp organised for amateurs can reach the same goal as traditional acting schools. We start from the fact that the synonyms of *ethics* include words such as *fair, sportive, moral, honest, right, decent, of character*. Ethics corresponds to common sense and it satisfies it. From this point of view, one examines the main issue: is the way in which one trains the actor ethical, may it take three or four years? Is the actor's training in Romania moral, honest, fair, regardless of whether it is three or four years long?

András Hatházi, actor, regizor, scriitor, profesor universitar la Facultatea de Teatru și Film din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj, fiind specializat în arta actorului și improvizație teatrală. În anul 2003 a obținut titlul de doctor în teatru la Universitatea de Artă Teatrală și Cinematografie din Budapesta, cu teza intitulată *Improvizație și dezvoltarea personalității*. Activitatea sa cuprinde peste 100 de roluri de teatru și film, zeci de regii de teatru, teatru de păpuși și film, articole de specialitate legate de arta actorului precum și piese de teatru și scenarii de film. Volume proprii: *Daniló* (2004), *A hetérák tudománya* (2006), *Improvizáció és személyiségfejlesztés* (2007), *A semmitmondó szöveg* (2023), respectiv traducerea cărții lui David Zinder *Body-Voice-Imagination (Test-Hang-Képzelet)*, (2009). A participat la peste 20 de conferințe științifice, iar numărul festivalurilor naționale și internaționale de teatru și film depășește cifra de 50. A obținut cam tot atâtea premii naționale și internaționale, printre care premiile Jászai Mari (2011), Gábor Miklós (2011), UNITER (2008, 2013), Cel mai bun actor (ex aequo, Festivalul Internațional de Film, Thessaloniki, 2011), Premiul de debut al Uniunii Scriitorilor din România (2005), Premiul de excelență Látó (2004), Cel mai bun cineast (ALTERNative, 2003), Premiul de debut regizoral (Festivalul Național de Teatru de Păpuși și Marionete, Galați, 2002), Premiile Universității „Babeș-Bolyai” acordate pentru excelență artistică și pedagogică (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010), Meritul Ungariei în Rang de Cavaler (2016), Premiul pentru Cultura Maghiară din Transilvania (2019), Premiul Mânzul Șarg (2022).

András Hatházi, actor, director, writer, university professor at the Faculty of Theatre and Film at the “Babeș-Bolyai” University Cluj, is specialised in Acting and Theatre Improvisation. In 2003 he was awarded his PhD from the University of Theatre and Film Arts in Budapest, for a thesis titled *Improvisation and Personality Development*. His works include over 100 parts played in theatre and film, he directed tens of productions in dramatic theatre, puppet theatre, and film, he published specialised articles on the art of the actor, as well as plays and film scripts. He is the author of: *Daniló* (2004), *A hetérák tudománya* (2006), *Improvizáció és személyiségfejlesztés* (2007), *A semmitmondó szöveg* (2023), respectively the translation of David Zinder's book *Body-Voice-Imagination (Test-Hang-*

Képzélet, 2009). He took part in over 20 scientific conferences, and the number of national and international festivals exceeds 50. He was also awarded almost as many national and international prizes, including the Jászai Mari Award (2011), the Gábor Miklós Award (2011), UNITER (2008, 2013), Best Actor (ex aequo, International Film Festival, Thessaloniki, 2011), Romanian Writers' Union Debut Prize (2005), Látó Excellence Prize (2004), Best Filmmaker (ALTERNative, 2003), Best Directorial Debut (National Puppetry and Marionette Festival, Galați, 2002), "Babeș-Bolyai" University Awards for artistic and pedagogical excellence (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010), Order of Merit of Hungary, Knight's Cross (2016), The Award for Hungarian Culture in Transilvania (2019), The Yellow Foal (2022).

Prof.univ.dr. Liviu Dospinescu, Universitatea Laval, Canada

Principii ale eticii în cercetare-creație în sistemul universitar nord-american și de ce funcționează ele, *urmat de* aspecte specifice în parteneriatul doctorand/ îndrumător și la nivelul concepției, derulării și evaluării tezei de doctorat în artele scenei

Îmi propun să expun în această prezentare importanța pe care universitățile nord-americeane o acordă eticii cercetării în general, prin instituții dedicate, capabile de a asigura, nu doar doctoranzilor, ci tuturor membrilor comunității de cercetare, diferite instrumente și mecanisme de verificare și control. Sistemul universitar nord-american are calitatea de a oferi un cadru normativ coerent pentru respectarea valorilor etice și în câmpul cercetării, inclusiv al creației ori al cercetării-creației. Acesta din urmă reprezintă un câmp experiențial deschis, adesea parcurs de *subiecți vii* și de actele lor mereu supuse erorii. Principiul general al eticii cercetării este acela că cercetătorul trebuie să se asigure și să dea asigurări că activitățile sale desfășurate pe teren sau în laborator sunt lipsite de impact negativ asupra *subiecților vii*, asupra calității vieții acestora și că le respectă integritatea fizică și morală. Voi lua așadar în discuție acest principiu aplicat pe domeniul artistic, mai cu seamă pe cel al cercetării-creației în teatru. Voi discuta apoi și despre aspecte specifice ale desfășurării parcursului doctoral în cadrul programului de ciclul al treilea în artele scenei și ale ecranului la Universitatea Laval. Mai precis mă voi axa pe prezentarea principiilor etice care se aplică atât în faza de debut a proiectului de studii, în parteneriatul doctorand-îndrumător, cât și în concepția și derularea sa, dar și în evaluarea tezei de cercetare-creație de către membrii juriului. În ce privește acest ultim aspect, voi aduce elemente de răspuns mai ales la întrebarea „Care sunt provocările etice pe care le presupune evaluarea unei cercetări de tip artistic?”. Voi prezenta totodată instrumentele de care dispunem pentru a conține procesul evaluării în granițele unei obiectivități științifice ori pentru a-l ține cât mai departe de cele ale subiectivității inerente oricărei evaluări a creației artistice.

Principles of Ethics in Research-Creation in the North American University System and Why They Work, Followed by Specific Aspects in the Doctoral Student/Supervisor Partnership and at the Level of the Conception, Development and Evaluation of the Phd Thesis in the Performing Arts

I propose to expose in this presentation the importance that North American universities give to research ethics in general, through dedicated institutions, capable of providing, not only to doctoral students, but to all members of the research community, various tools and mechanisms of verification and control. The North American university system has the quality of providing a coherent normative framework for respecting ethical values in the field of research, including creation or research-creation. The latter represents an open experiential field, often traversed by living subjects and their acts always subject to

error. The general principle of research ethics is that the researcher must ensure and give assurances that his activities carried out in the field or in the laboratory are free of negative impact on living subjects, on their quality of life and that he respects their physical and moral integrity. I will therefore discuss this principle applied to the artistic field, especially that of research-creation in the theater. I will also discuss specific aspects of the doctoral course within the third cycle program in performing and screen arts at Laval University. More precisely, I will focus on the presentation of the ethical principles that are applied both in the initial phase of the study project, in the doctoral student-supervisor partnership, as well as in its conception and development, but also in the evaluation of the research-creation thesis by the jury members. Regarding this last aspect, I will bring answer elements especially to the question "What are the ethical challenges involved in the evaluation of an artistic type of research?". I will also present the tools at our disposal to contain the evaluation process within the boundaries of scientific objectivity or to keep it as far as possible from the subjectivity inherent in any evaluation of artistic creation.

Liviu Dospinescu este profesor titular la Departamentul de literatură, teatru și cinema al Université Laval (Québec, Canada). El este interesat de strategiile dramaturgice care conduc la experiența imersivă în „teatrul fenomenologic“ al lui Samuel Beckett, de formele interdisciplinare, precum dans-teatrul, dar și de studiile culturale aplicate în artele scenei. A desfășurat cercetări despre „o genetica interculturală în teatrul din Balcani“ (2013-2016, subvenție FQR-SC, *Fond de recherche du Québec – Société et culture*), despre „exodul sirian în teatrul realului“ (2017-2020; subvenție CRSH, *Conseil de recherches en sciences humaines du Canada*) iar, în prezent, explorează „reprezentările catastrofei umane ca rituri de trecere“ în teatru și artele spectacolului (2021-2026; subvenție CRSH). Regizor, actor și autor, Liviu Dospinescu își înscrie practica într-un teatru de cercetare; ca atare, a explorat „filmul viu“ (Live Movie) ca *gen nou* în proiectul „Scrituri scenice pentru ecrane permeabile“ (2010-2013), contribuind la dezvoltarea esteticii hiperrealiste în teatru prin intermediul a două creații experimentale, *Cutia* și *Nisipuri vii*. În prezent, sondează potențialul dramaturgic și teatralitatea poeziei, mai ales a *Sonetelor* lui William Shakespeare. Liviu Dospinescu are numeroase publicații în reviste savante la nivel internațional și este evaluator pentru principalele fondurile de cercetare canadiene (CRSH și FRQ-SC), dar și pentru mai multe fonduri de cercetare naționale europene (Belgia, Elveția și Luxemburg). Liviu Dospinescu este membru asociat al Cercului interdisciplinar de cercetări fenomenologice, membru al Institutului patrimonial cultural al Universității Laval, al Comunității de cercetare interdisciplinară asupra vulnerabilității, al Asociației internaționale a criticilor de teatru, precum și membru corespondent al Académie du Var (Franța). Din 2022 este membru în Consiliul director al *Canadian Association of Theatre Research*.

Liviu Dospinescu is a tenured professor at the Department of Literature, Theater and Cinema of Université Laval (Québec, Canada). He is interested in the dramaturgical strategies that lead to the immersive experience in Samuel Beckett's "phenomenological theatre", interdisciplinary forms, such as dance-theatre, but also in cultural studies applied to the performing arts. He carried out research on "an intercultural genetics in the Balkan theater" (2013-2016, FQR-SC grant, Fond de recherche du Québec - Société et culture), on "the Syrian exodus in the theater of the real" (2017-2020; CRSH grant, Conseil de recherches en sciences humaines du Canada) and is currently exploring "representations of human catastrophe as rites of passage" in theater and the performing arts (2021-2026; CRSH grant). Director, actor and author, Liviu Dospinescu enrolls his practice in a research theater; as such, he explored "Live Movie" as a new genre in the project "Scenic Writing for Permeable

Screens" (2010-2013), contributing to the development of hyper-realistic aesthetics in theater through two experimental creations, The Box and Living Sands. Currently, he is probing the dramaturgical potential and theatricality of poetry, especially William Shakespeare's Sonnets. Liviu Dospinescu has numerous publications in international scientific journals and is an evaluator for the main Canadian research funds (CRSH and FRQ-SC), but also for several European national research funds (Belgium, Switzerland and Luxembourg). Liviu Dospinescu is an associate member of the Interdisciplinary Circle of Phenomenological Research, a member of the Cultural Heritage Institute of Laval University, of the Interdisciplinary Research Community on Vulnerability, of the International Association of Theater Critics, as well as a corresponding member of the Académie du Var (France). Since 2022, he is a member of the Board of Directors of the Canadian Association of Theater Research.

Prof.univ.dr. Octavian Jighirgiu, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași

Fără a-l leza pe celălalt...

Termenul „etică” are astăzi o notorietate fără precedent, el fiind folosit în contexte și legându-se de acțiuni dintre cele mai variate, uneori chiar aflate în contradicție. Etica comportamentală face referire atât la afirmațiile sau acțiunile unei persoane publice, cât și la pretinsa justiție socială, marginalizare și linșaj mediatic de tip „Cancel Culture”. Etica are capacitatea de a legifera moralitatea existenței, dar poate îmbrăca și haina totalitarismului, a cenzurii, a obstrucționării comune sau individuale. De la politică, medicină și showbiz, la antreprenoriat, sport și educație, normele eticii se manifestă precum forțe de ordine gata de intervenție la cea mai mică abatere. În plan academic, normarea eticii asigură un grad de soluționare a problemelor de care ne lovim în mod curent. Mediul universitar este, prin excelență, generator și, totodată, apărător al principiilor eticii, în pofida versatilității sale derivate din multitudinea și specificitatea domeniilor. Incriminarea plagiatului, combaterea discriminării sau abuzul sunt, rând pe rând, subiecte de discuție în comisiile de etică ale universităților. La nivelul învățământului doctoral, în special în sfera cercetării aplicative, normele morale devin jaloane referențiale. Chiar dacă noi cei din zona artistică nu facem cercetare științifică în sensul tehnic al sintagmei, nu testăm în laborator diferite tratamente pe subiecți vii, ci operăm cu instrumente de tip hermeneutic, cu analize asociativ/disociative, comparații și abstractizări, cu documentarea în praful arhivelor, ori cu propriul nostru arsenal biologic, emoțional și cognitiv, intrăm, de cele mai multe ori, sub incidența eticii. Apanajul corectitudinii politice este unul dintre factorii restrictivi. Dacă arta are un cod moral propriu, de ce nu am aplica aceleași unități de măsură și cercetării artistice? Până unde putem „fora” în condiții de siguranță, fără a-l leza pe celălalt? Când cercetăm ne putem „adăposti” îndărătul libertăților specifice creației? Cine stabilește limitele și în ce termeni? Nu știm dacă putem răspunde acestor interogații, dar putem încerca să teoretizăm câteva dintre filtrele eticii care guvernează actul cercetării, folosindu-ne de exemple concrete de aici și de aiurea.

Without Hurting the Other...

The term "ethics" today has an unprecedented notoriety, being used in contexts and relating to the most varied, sometimes even contradictory, actions. Behavioral ethics refers both to the statements or actions of a public figure, and to alleged social justice, marginalization and "Cancel Culture" media lynching. Ethics has the ability to legislate the morality of existence, but it can also wear the cloak of totalitarianism, censorship, common or individual obstruction. From politics, medicine, and showbiz, to entrepreneurship, sports, and

education, the norms of ethics manifest themselves as law enforcement agencies ready to intervene at the slightest deviation. In academic terms, the standardization of ethics ensures a degree of resolution of the problems that we face on a regular basis. The university environment is, par excellence, a generator and, at the same time, a defender of ethical principles, despite its versatility derived from the multitude and specificity of fields. The criminalization of plagiarism, combating discrimination or abuse are, one by one, topics of discussion in the ethics commissions of universities. At the level of doctoral education, especially in the field of applied research, moral norms become referential benchmarks. Even if we in the artistic area do not do scientific research in the technical sense of the phrase, we do not test different treatments on living subjects in the laboratory, but operate with hermeneutic tools, with associative/dissociative analyses, comparisons and abstractions, with documentation in the dust of archives, or with our own biological, emotional and cognitive arsenal, we come, most of the time, under the scope of ethics. The prerogative of political correctness is one of the limiting factors. If art has its own moral code, why wouldn't we apply the same units of measurement to artistic research? How far can we safely "drill" without hurting the other person? When we research can we "shelter" behind the specific freedoms of creation? Who sets the limits and on what terms? We don't know if we can answer these queries, but we can try to theorize some of the ethical filters that govern the act of research, using concrete examples from here and there.

Octavian Jighirgiu este dublu licențiat în Actorie (1996) și Regie Teatru (2011) al Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași, iar din ianuarie 2009 este Doctor în domeniul Teatru. A realizat stagii de pregătire în cadrul International Theatre Institute, UNESCO Chair în 2001 și 2004. Are peste 60 de roluri interpretate pe scene profesioniste din țară, precum: Theatrum Mundi (actualul Teatru Metropolis), Teatrul Mic și Teatrul „L.S.Bulandra” din București, Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani, Teatrul Național „V.Alecsandri” și Ateneul Național din Iași. A regizat peste 35 de spectacole în teatre și în spații neconvenționale din București, Iași, Buzău, Cluj, Bârlad, Suceava, Botoșani și Galați. Ca actor și regizor a efectuat turnee în Austria, Germania, Franța, Anglia, SUA, Republica Moldova, Serbia, Lituania, Ucraina, Cehia, Egipt, Spania și în numeroase orașe din țară. Premii obținute: aprilie 1995 – Festivalul de Teatru Studentesc din Sibiu; aprilie 1996 – Festivalul „Primul Rol” din Iași; martie 1997 – Premiul UNITER pentru Cea mai bună producție a școlilor de teatru; octombrie 2007 – Festivalul Național de Comedie de la Galați; octombrie 2008 – „Zilele Teatrului” din Botoșani; mai 2013 – „Euroinvent” la Universitatea „Al.I.Cuza”, Iași; septembrie 2016 – „Opera Fringe Festival” din București; aprilie 2018 – „Bacău Fest Monodrame”; august 2018 – Festivalul Internațional de Teatru Independent „Undercloud” din București. În prezent este Președinte al Asociației ARTES și coordonează clase de Actorie, Regie și Master în calitate de Profesor al Universității Naționale de Arte „G. Enescu” din Iași, unde ocupă și funcția de Prorector. De asemenea, este inițiatorul și Directorul Festivalului PERFORM de la Iași.

Octavian Jighirgiu has a Bachelor's degree in Acting (1996) and one in Theatre Directing (2011) from "George Enescu" National University of Arts in Iasi, and starting with January 2009, he holds a PhD in Theatre. He attended training stages at the International Theatre Institute, UNESCO Chair in 2001 and 2004. He has performed over 60 roles on professional stages across the country, such as: Theatrum Mundi (the current Metropolis Theatre), Teatrul Mic and "L.S. Bulandra" Theatre of Bucharest, "Mihai Eminescu" Theatre of Botoșani, "V. Alecsandri" National Theater and the National Athenaeum of Iasi. He has directed over 35 shows in theaters and unconventional spaces in Bucharest, Iași, Buzău, Cluj, Bârlad, Suceava, Botoșani, and Galați. As an actor and a director, he toured in Austria, Germany,

France, England, the USA, the Republic of Moldova, Serbia, Lithuania, Ukraine, the Czech Republic, Egypt, Spain and in numerous cities in the country. Awards received: April 1995 – Student Theatre Festival in Sibiu; April 1996 – "Primul Rol" Festival in Iasi; March 1997 – UNITER Award for Best Theatre School Production; October 2007 – National Comedy Festival of Galați; October 2008 – "Theatre Days" of Botoșani; May 2013 – "Euroinvent" at "Al. I. Cuza" University, Iasi; September 2016 – "Opera Fringe Festival" in Bucharest; April 2018 – "Bacău Fest Monodrama"; August 2018 – "Undercloud" International Festival of Independent Theatre Bucharest. He is currently President of ARTES Association and coordinates Acting, Directing, and Master's classes as a Professor of "G. Enescu" National University of Arts in Iasi, where he also holds the position of Vice-Rector. He is equally the initiator and Director of the PERFORM Festival of Iasi.

Asist. Dr. Andreea Jighirgiu, Universitatea Națională de Arte „George Enescu”

Iasi

Etici clovnești sau despre morală cu nas roșu

Principalii filosofi antici de la care pornește istoria eticii occidentale sunt Socrate, Platon și Aristotel. *Etikos*, în greacă, își are rădăcina în *etos* (despre caracter sau despre obicei). Virtutea și fericirea reprezintă cele două coneepe comune din care se nasc filosofile gânditorilor de mai sus. Aceste aspecte se dezvoltă mai târziu și în sens teologic, conducând la apariția argumentului ontologic și demonstrația existenței lui Dumnezeu. Importanța eticii, dar și caracteristicile acesteia diferă și se modifică în timp și spațiu. Putem considera, astfel, că astăzi etica reprezintă un set de reguli acceptate de majoritatea culturilor. Motivația eticii contemporane este păstrarea ordinii, păcii și armoniei între indivizi. Deși, suntem de acord cu cei care consideră că ne aflăm în plină criză post-etică, care-și provoacă, în mod paradoxal, auto-anularea. Există, totuși, anumite culturi, religii și spații geografice în care etica comună se diluează, dispare sau este modificată complet. Vom lua în considerare, totuși, etica așa cum este privită astăzi în lumea occidentală. Cunoaștem de-a lungul istoriei mai multe categorii umane sau grupuri distincte care se plasează în afara eticii. Persoanele care suferă de boli psihice, copii, bufonii/măscăricii sau saltimbancii ș.a.m.d. În această categorie ar putea intra, desigur, și lucrătorii sexuali, stigmatizați, dar acceptați ca parte a lumii în care trăim. Dincolo de toate aceste categorii de indivizi care transcend etica și moralitatea, mai există un personaj, un arhetip cultural născut în zorii civilizației umane, având o evoluție sinuoasă, imprevizibilă și determinantă la nivelul inconștientului colectiv: clovnul. Clovnul, ființă hipersensibilă care nu deține o siguranță identitară și care este caracterizată de confuzia conștiinței, încalcă toate regulile eticii. În acest sens, el folosește ca instrumente de manifestare anormalul și neobișnuitul. Dar poate fi considerată expresia sa drept o spargere a eticii, atâta vreme cât acesta este născut în afara normelor, în afara moralei general acceptate, rolul său fiind acela de a evidenția ce se află dincolo de limită? Dacă admitem faptul că acest arhetip este util eticii, care sunt atunci atributele acestei utilități?

Clown Ethics Or Red-nosed Morality

The main ancient philosophers from whom the history of Western ethics starts are Socrates, Plato and Aristotle. *Etikos*, in Greek, is rooted in *ethos* (about character or custom). Virtue and happiness represent the two common concepts from which the philosophies of the above thinkers are born. These aspects also develop later in a theological sense, leading to the emergence of the ontological argument and the demonstration of God's existence. The importance of ethics, but also its characteristics, differ and change over time and space. We can therefore consider that today ethics represents a set of rules accepted by most cultures.

The motivation of contemporary ethics is the preservation of order, peace and harmony among individuals. Nevertheless, we agree with those who believe that we are in the midst of a post-ethical crisis, which paradoxically causes its own self-cancellation. There are, however, certain cultures, religions and geographical spaces where common ethics are diluted, have disappeared or are completely altered. We will, however, consider ethics as it is viewed today in the Western world. We know throughout history several human categories or distinct groups that place themselves outside of ethics. People suffering from mental illnesses, children, fools/pranksters or acrobats, etc. This category could, of course, also include sex workers, stigmatized but accepted as part of the world in which we live. Beyond all these categories of individuals that transcend ethics and morality, there is another character, a cultural archetype born at the dawn of human civilization, having a winding, unpredictable and determining evolution at the level of the collective unconscious: the clown. The clown, a hypersensitive being who does not have a security of identity and who is characterized by confusion of consciousness, violates all the rules of ethics. In this sense, he uses the abnormal and the unusual as tools of manifestation. But can its expression be considered a breach of ethics, as long as it is born outside the norms, outside the generally accepted morality, its role being to highlight what lies beyond the limit? If we assert that this archetype is useful to ethics, what then are the attributes of this utility?

Andreea Jighirgiu este licențiată în Actorie a Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași (2017) și a terminat un masterat în Arta Interpretării Caracterelor Dramatice la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu (2019). În prezent este asist. dr. la UNAGE. Teza de doctorat: „Clovnerie și teatralitate. O cercetare asupra actorului clown”. În calitate de doctorand a realizat stagii de pregătire în cadrul unor masterclass-uri coordonate de Jon Davison, profesor universitar din Londra, precum și în cadrul Organizației Nouveau Clowns din Barcelona. Până în prezent a realizat 21 de roluri pe scene profesionale din țară – Teatrul Municipal Bacovia din Bacău, Teatrul „George Ciprian” din Buzău, Teatrul „V.I. Popa” din Bârlad, Circul Metropolitan din București – precum și în spații independente din Iași. A efectuat turnee în numeroase orașe din țară și a participat la diferite festivaluri și concursuri, obținând în aprilie 2018 o nominalizare la „Bacău Fest Monodrame” cu spectacolul „Trei” după *Clitemnestra sau Crima* de Marguerite Yourcenar. Din anul 2015 derulează activități artistice în cadrul Asociației ARTES, iar din 2017 este angajată a Teatrului Municipal Bacovia din Bacău.

Andreea Jighirgiu holds a Bachelor's degree in Acting from "George Enescu" National University of Arts of Iași (2017) and a Master's degree in the Art of Dramatic Character Interpretation from "Lucian Blaga" University of Sibiu (2019). She is currently assist. PhD in the field of Theatre at UNAGE. Her doctoral thesis: "Clowns and theatricality. A research on the clown actor". As a PhD student, she participated in Masterclasses coordinated by Jon Davison, university professor in London, as well as in training sessions within the Nouveau Clowns Organization from Barcelona. So far, she has performed 21 roles on professional stages around the country - Bacovia Municipal Theatre in Bacău, "George Ciprian" Theatre in Buzău, "V.I. Popa" Theatre in Bârlad, The Metropolitan Circus in Bucharest - as well as in independent spaces in Iași. She toured in many cities in the country and participated in various festivals and competitions, obtaining in April 2018 a nomination at "Bacău Fest Monodrame" with the show "Three" after *Clytemnestra or the Crime* by Marguerite Yourcenar. Starting with 2015, she has been performing artistic activities within ARTES Association, and since 2017 she has been an employee of Bacovia Municipal Theatre of Bacău.

Iași

Admiterea la doctorat. Ambiguități etice...

Comunicarea își propune să formuleze și, într-o anumită măsură, să furnizeze posibile răspunsuri unor întrebări precum: Cine pe cine caută pentru a iniția relația doctorand – conducător? Poate cunoașterea prealabilă a candidatului de către conducător să genereze probleme de natură etică? Este etic să decidem, ca profesori, cine ne vor fi doctoranzii în funcție de „chimia umană”? Câte informații relevante primește candidatul cu privire la viitorul său traseu academic și câtă predictibilitate există în privința modului în care doctoratul îi va dezvolta cu adevărat cariera? Pe ce criterii decidem ce doctoranzi vor primi bursă? Cine alege tema cercetării? Care sunt criteriile după care ne selectăm viitorii doctoranzi? Este etic ca proba orală de la admitere să nu poată fi contestată? Este etic să producem, cu orice preț, un mediu concurențial în faza de admitere la doctorat? Produce distincția doctorand cu taxă vs doctorand la buget efecte în câmp etic?

Doctoral Studies Admission. Ethical Ambiguities...

This communication aims to formulate and, to a certain extent, to provide possible answers to questions such as: Who is looking for whom to initiate the PhD student-supervisor relation? Can prior knowledge of the candidate by the supervisor generate ethical problems? Is it ethical to decide, as professors, who our PhD students will be based on "human chemistry"? How much relevant information does the candidate receive about their future academic path and how much predictability is there about how the PhD will actually develop their career? On which criteria do we decide which PhD students will receive a scholarship? Who chooses the research topic? What are the criteria we select our future doctoral students by? Is it ethical that the oral entrance exam cannot be contested? Is it ethical to produce, at all costs, a competitive environment in the PhD admissions phase? Does the distinction of *tuition* doctoral student vs. *budgeted* doctoral student produce effects in the ethical field?

Călin Ciobotari este critic de teatru, cadru didactic și conducător de doctorate la Facultatea de Teatru a Universității de Arte „George Enescu” Iași. Este profesor asociat al Facultății de Filosofie și Științe Social Politice de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași. Membru al Uniunii Teatrale din România și al Uniunii Scriitorilor din România, este autor a peste douăzeci de cărți și a aproximativ o mie de articole (publicistică, studii, cronici teatrale etc.). Este redactor-șef al revistei *Dacia literară*, realizator și prezentator al emisiunii „Scena” (Apollonia Tv Iași). În 2019 și în 2022 i s-a decernat Premiul UNITER pentru Critică de Teatru. În 2020, 2022 și 2023 a fost director și selecționar/ curator al Festivalului Național de Teatru. Printre volumele de autor de largă circulație se numără *Marginalii lui Cehov* (2016), *Regizorul și textul. Practici de lectură* (2017), *Hamlet în livada de vișini* (2018), *Recitindu-l pe Gorki. Un teatru la marginea crizei* (2021), *O istorie a sărutului în teatru* (2022). În cadrul Școlii Doctorale Teatru, al căreia director este din 2020, dezvoltă direcțiile de cercetare Estetică, Teoria dramei și Spectacologie.

Călin Ciobotari is a theatre critic, professor and doctoral supervisor at the Faculty of Theatre of the “George Enescu” National University of Arts Iași. He is an associate professor at the Faculty of Philosophy and Social Political Sciences at the “Alexandru Ioan Cuza” University of the Romanian Theatre Union and of the Romanian Writers' Union, he is the author of over twenty books and about a thousand articles (journalism, studies, theatre reviews etc.). He is the editor-in-chief of the literary magazine “Dacia literară”, producer and presenter of the tv

broadcast “Scena” (Apollonia TV Iași). In 2019 and in 2022 he was awarded the UNITER Prize for Theatre Criticism. In 2020, 2022 and 2023 he was director/ curator of the National Theatre Festival. The widely circulated author's volumes include *Chekhov's Marginals* (2016), *The Stage Director and the Text. Reading Practices* (2017), *Hamlet in the Cherry Orchard* (2018), *Reciting Gorky. A Theatre on the Edge* (2021), *A History of Kissing in Theatre* (2022). Within the Theatre Doctoral School, of which he has been director since 2020, he develops the research directions of Aesthetics, Drama Theory and Theory of Performance Arts.

Drd. Vladimir Bogdan Boca, Universitatea Națională de Arte „George Enescu”

Iași

Perspective etice asupra reprezentării sexualității prin intermediul păpușilor în spectacolele de teatru

Abordarea sexualității în teatrul de păpuși este o chestiune sensibilă ce trebuie dezbătută cu atenție. Reprezentarea acestui subiect în teatrul de păpuși poate avea diverse scopuri artistice și tematice, dar trebuie să fie tratată cu maturitate și respect pentru publicul țintă. Stabilirea unei teme sexuale în teatrul de păpuși ridică numeroase dileme etice și necesită o considerație profundă a impactului asupra publicului și asupra valorilor culturale ale comunității. Introducerea sexualității în teatrul de păpuși este o alegere conceptuală complexă care necesită considerație profundă și responsabilitate față de public și față de arta teatrală pentru a se putea încadra în parametrii etici.

Ethical Perspectives on the Representation of Sexuality Through Puppets in Theater Performances

Addressing sexuality in puppetry is a sensitive issue that needs to be carefully debated. Representation of this subject in puppetry can have various artistic and thematic purposes, but must be treated with maturity and respect for the target audience. Establishing a sexual theme in puppetry raises many ethical dilemmas and requires a deep consideration of the impact on the audience and on the cultural values of the community. The introduction of sexuality in puppet theater is a complex conceptual choice that requires deep consideration and responsibility towards the audience and towards the theatrical art in order to be able to fit within ethical parameters.

Vladimir Bogdan Boca a studiat grafica, la Facultatea de Arte Vizuale și Design, UNAGE, și a absolvit licența și masterul cu o specializare în grafică publicitară, aprofundând ilustrația de carte. Și-a redescoperit pasiunea pentru teatrul de animație. În timpul studiilor de master, a fost voluntar la Facultatea de Teatru unde a început să îmi valorizez toate cunoștințele despre reprezentarea vizuală a personajului din ilustrația de carte în construcția păpușilor și marionetelor. În 2023 a devenit doctorand în cadrul Școlii Doctorale de Teatru din UNAGE.

Vladimir Bogdan Boca studied graphics at the Faculty of Visual Arts and Design, UNAGE, and graduated with a Bachelor's and Master's Degree specializing in advertising graphics, with a focus on book illustration. He rediscovered his passion for animated theater. During his Master's studies, he was a volunteer at the Faculty of Theater where he started to use all of his knowledge about the visual representation of characters from book illustration for constructing puppets and marionettes. In 2023, he became a doctoral student at the Doctoral School of Theater in UNAGE.

Manechine automate și super-computere. Construcția unui obiect, de la imitarea realității până la „opera originală” sau autonomia dobândită

Ce se întâmplă cu anumite obiecte, concepte, cutume, arii de cercetare, științe etc. care evoluează civilizațional, progresiv, ascensional, generațional, vectorial, pe fiecare dintre palierele de dezvoltare umană, unde găsesc apreciere și încurajare financiară să fie cultivate și privilegiate? Domeniul muzical, codul bunelor maniere, industria alimentară și complementul său gastronomic, printre acestea, și tehnologia informațională (IT), cu extensia cibernetică... Ce se întâmplă dacă într-o bună zi, una dintre acestea „explodează” exponențial, gnoseologic și ontologic, iremediabil transformând cultura și civilizația într-un mod nemaivăzut și imposibil de intuit până atunci? O să-mi spuneți că nu e nicio nenorocire dacă Mozart va fi mai mult decât este moștenirea lui actuală, imensă, chiar dacă în acea utopie negativă nu numai suplimentul alimentar dulce va purta numele acestuia, dar și restul băncilor din parc, iar metrourile supraterrane va avea o formă vag amintind de forma perucilor sale pudrate?! Este oare posibil să se contureze o astfel de iminentă transsubstanțiere? Ce s-ar putea, oare, întâmpla dacă tehnologia informațională ar atinge culmea ei nesperată, necalculată încă de niciun super-computer existent? Istoria culturii ne spune că, tradițional, aceasta s-ar propaga în tot globul, după care influența ei s-ar diminua și ajusta convenabil (nu dau exemplul cel mai la îndemână, religia). Ce îi lipsește, însă, IT-ului pentru a deveni de sine stătător, căci posedă toate avatarurile unui *state of the art* (inclusiv acumulatorul reîncărcabil pentru eternitate), în afară de o conștiință, individualizare, unicitate... Sau sunt toate acestea deja la locul lor?

Automated Dummies and Supercomputers. The Construction of an Object, From the Imitation of Reality to the "Original Work" or Acquired Autonomy

What happens to certain objects, concepts, customs, research areas, sciences, etc. which evolve civilizationally, progressively, ascensionally, generationally, vectorially, on each of the levels of human development, where do they find appreciation and financial encouragement to be cultivated and privileged? The music field, the code of good manners, the food industry and its gastronomic complement, among them, and information technology (IT), with its cybernetic extension... What if one day, one of these "explodes" exponentially, epistemologically and ontologically, irremediably transforming culture and civilization in a way never before seen and impossible to intuit until then? You will tell me that it would no misfortune if Mozart will be more than his current, immense legacy, even if in that negative utopia not only the sweets will bear his name, but also the rest of the benches in the park, and the subway will it have a shape vaguely reminiscent of the shape of his powdered wigs?! Is it possible to outline such an imminent transubstantiation? What might happen if information technology reached its unexpected peak, not yet calculated by any existing supercomputer? The history of culture tells us that, traditionally, it would spread across the globe, after which its influence would diminish and adjust conveniently (I don't give the most convenient example, religion). What does IT lack, however, to become independent, because it possesses all the avatars of a state of the art (including the rechargeable battery for eternity), apart from a consciousness, individualization, uniqueness... Or are all these already at their place?

Liviu Cristian Dobre este regizor, profesor, doctorand. A absolvit Universitatea Națională de Teatru și Cinematografie și a lucrat (și încă o face) pentru câțiva ani ca regizor și dramaturg liber profesionist. A trăit în diferite țări, învățând foarte bine limbile engleză și franceză; face progrese și în germană și chineză. Se manifestă și în câmpul fotografiei, e

autor de scenarii de televiziune. Îi place să scrie literatură la fel de mult cum îi place să citească literatură. E interesat în poezie și dramă, fie de limbă engleză, fie de limbă română.

Liviu Cristian Dobre is a Romanian stage director, creator, teacher, PhD student. He has graduated from the National University for Theatre and Cinematography and has worked for several years as a freelance director and writer (he still does). He lived in several countries, learned English and French very well, and is on his way to getting better with German and Chinese. He is also a skilled artist in the field of Photography, having worked as a script-writer for television. He enjoys writing literature as much as he likes reading it, fiddling with theatre plays or movie scripts, and is interested in poetry and drama, in general, be it in English or Romanian.

Drd Corina Cristina Rădoacă Dogaru, Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu

Etica cuvântului bine rostit în artele spectacolului

Îmi propun să analizez efectele negative ale unei conduite vocale greșite și a utilizării incorecte ale aparatului fonator cât și a problematicii aducerii vorbirii neglijente și cotidiene de către actor în cadrul unui context clasic. Totodată, doresc o abordare transdisciplinară, care implicit va oferi și caracterul lucrării de față, ce va fi bazată pe interconexiunile triadei teatru-opera/teatru liric-psihologie. Dorința mea este de a aduce toate cunoștințele de tehnică și interpretare pe care le-am dobândit din sfera muzicală în arta actorului și astfel de a încerca o fuziune, cu scopul de a contribui la crearea unei mai bune conduite artistice și la întregirea imaginii și abilităților artistului complet. Consider că această temă este nu numai importantă, ci și necesară, întrucât teatrul dramatic are la bază cuvântul. Prin cuvânt și dialog se realizează vorbirea, prin vorbire se crează comunicare, și prin comunicare se ajunge într-un final la conexiune. Dar pentru realizarea acestui tip de comunicare, și prin intermediul ei, a conexiunii care aduce oamenii la un loc, este esențial ca teatrul să reprezinte un etalon al artei vorbirii. Iar pentru ca vorbirea să poată fi ridicată la rang de artă, este absolut necesară o bună claritate a cuvântului. De aici se naște obligativitatea actorului de a avea o dicție impecabilă. Unul dintre obiectivele acestei cercetări este să aduc în arta actorului o parte din conduita, disciplina și rigurozitatea pe care le-am dobândit în calitate de cântăreață de operă. Aceste calități sunt deprinse de către cântăreț în urma îmbinării artei cuvântului și interpretării cu matematica exactă muzicală. Nădăjduiesc ca rezultatele studiului meu să arunce o rază de lumină asupra conștientizării importanței cuvântului bine rostit și a utilizării propriei voci și a diafragmei pentru cei a căror natură profesională este să urce pe scenă sub lupa observației publicului.

The ethics of the well-spoken word in the performing arts

I propose to analyze the negative effects of a wrong vocal conduct and the incorrect use of the phonator as well as the problem of bringing careless and everyday speech by the actor in a classical context. At the same time, I want a transdisciplinary approach, which will implicitly provide the character of the present work, which will be based on the interconnections of the theater-opera/lyrical theater-psychology triad. My desire is to bring all the knowledge of technique and interpretation that I have acquired from the musical sphere to the art of the actor and thus try a fusion, with the aim of contributing to the creation of a better artistic conduct and to the completion of the image and skills the complete artist. I believe that this theme is not only important, but also necessary, since dramatic theater is based on the word. Through speech and dialogue comes speech, through speech creates communication, and through communication ultimately comes connection. But to achieve

this kind of communication, and through it, the connection that brings people together, it is essential that the theater represents a standard of the art of speech. And in order for speech to be elevated to the rank of art, a good clarity of the word is absolutely necessary. This is where the obligation of the actor to have impeccable diction is born. One of the objectives of this research is to bring to the art of acting some of the conduct, discipline and rigor that I acquired as an opera singer. These qualities are acquired by the singer by combining the art of the word and interpretation with exact musical mathematics. I hope that the results of my study will shed a ray of light on the awareness of the importance of the well-spoken word and the use of one's voice and diaphragm for those whose professional nature is to go on stage under the magnifying glass of public observation.

Corina-Christina Rădoacă-Dogaru (Cojoacă) este doctorandă în domeniul Artelor Spectacolului la Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu. Fostă muziciană profesionistă și cântăreață de operă, este licențiată în canto de operă și compoziție clasică atât la Academia de Muzică „Gh. Dima”, cât și la Universitatea Națională de Muzică București. Deține o diplomă de licență în comunicare și relații publice la Universitatea „Babeș-Bolyai” și un master în arta interpretării personajelor dramatice la Departamentul de teatru și studii teatrale din cadrul Universității „Lucian Blaga”. Are o viziune profundă transdisciplinară în ceea ce privește artele spectacolului. Miezul întregii sale cercetări rezidă în motivația și convingerea că teatrul, în esență, este arta exprimării dramatice prin cuvântul rostit. A crescut literalmente pe scena Operei Naționale România, cântând în producții precum Carmen sau Tosca, jucând în cele din urmă în *Nunta secretă* a Inei Hudea în 2018. În 2016, a produs propriul album demo de metal simfonic, intitulat *Bridge Over Darkness*, care a deschis ușile scenei muzicale pentru acest gen. În teatru, ea joacă o mare varietate de roluri. Pe lângă domeniul artistic, a câștigat experiență și în alte domenii precum financiar, achiziții, logistică, marketing și management.

Corina-Christina Rădoacă-Dogaru (Cojoacă) is a PhD Candidate in the field of Performing Arts at the University of Lucian Blaga Sibiu. A former professional musician and opera singer, earning a Bachelor's Degree in Opera Singing and Classical Composition at both the Academy of Music Gh. Dima and the National University of Music Bucharest, as well as a Bachelor's Degree in Communication and Public Relationships at the University of Babes-Bolyai, and a Master's Degree in the Art of Interpreting Dramatic Characters at the Department of Drama and Theatre Studies at the University of Lucian Blaga, she has a profound cross-disciplinary vision regarding the performing arts. The core of her entire research resides in the motivation and conviction that theatre, in essence, is the art of dramatic expression through the spoken word. She literally grew up on the stage of the National Romania Opera House, performing in productions such Carmen or Tosca, eventually starring in Ina Hudea's *The Secret Wedding* in 2018. In 2016, she produced her own symphonic metal demo album, entitled *Bridge Over Darkness*, that opened the doors of the symphonic metal musical stage. In theatre, she plays a wide variety of roles. Besides the artist field, she also gained experience in other areas such as financial, purchasing, logistic, marketing and management.

Drd. Dumitru Florescu, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași

Tânărul actor și procesul de lucru. Perspective etice

În contextul începutului de semestru universitar, grație oportunității de a-mi exersa instrumentarul pedagogic în cadrul clasei de actorie a anului II, am propus profesorului coordonator să conduc un laborator în care să testez o parte din premisele cercetării mele

doctorale. Laboratorul se va desfășura pe o durată de trei săptămâni, iar rezultatele vor fi diseminate în cadrul conferinței de față. Deși suntem învățați că abia în ultimă instanță *cuvântul* este purtător al mesajelor pe care le transmitem ca actori, importanța sa nu poate fi neglijată, iar trădarea lui, printr-o slabă pregătire în ceea ce privește abordarea unui text scris, aduce cu sine neveridicitate. Experiența ne învață că, pe unii actori, *talentul* – acest termen care descrie prea vag un set de calități insuficiente pentru a atinge performanța, îi salvează uneori de la a părea neantrenați. Acest colac de salvare invizibil și volatil își arată limitele, inclusiv cele etice, atunci când artistul întâlnește situații noi, neprevăzute, astfel încât nevoia unei pregătiri temeinice pentru toți aspiranții scenei este de netăgăduit.

The Young Actor and the Work Process. Ethical Perspectives

In the context of the beginning of the university semester, thanks to the opportunity to practice my pedagogical tools in the acting class of the second year of studies, I proposed to the coordinating professor to run a laboratory in which to test part of the premises of my doctoral research. The laboratory will be held for three weeks, and the results will be disseminated during the present conference. Although we are taught that only in the last instance the word is the carrier of the messages we convey as actors, its importance cannot be neglected, and its betrayal, through a poor preparation in terms of approaching a written text, brings with it untruthfulness. Experience teaches us that, for some actors, talent - this term that too vaguely describes a set of qualities insufficient to achieve performance, sometimes saves them from appearing untrained. This invisible and volatile lifeline shows its limits, including ethical ones, when the artist encounters new, unforeseen situations, so the need for thorough preparation for all stage aspirants is undeniable.

Dumitru Florescu este licențiat (2013) și master (2015) în Artele Spectacolului – Actorie, al Facultății de Teatru a Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași, iar din septembrie 2022 este doctorand în domeniul Teatru. Are peste 40 de roluri interpretate pe scene profesionale, precum: Ateneul Național din Iași, Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași, dar și în spațiul independent, în producții ale asociației ARTES și nu numai. A lucrat cu nume mari ale scenei românești: Alexandru Dabija, Vlad Massaci, Maia Morgenstern, Claudiu Bleonț, Marius Manole, Vlad Rădescu, Gheorghe Visu, etc. A efectuat turnee în Republica Moldova, Ucraina, Germania, Turcia și în peste 100 de localități din România și a participat la numeroase festivaluri. A filmat scurtmetraje, seriale online, reclame și a înregistrat teatru radiofonic (*Arvinte și Pepelea* de V. Alecsandri, cu Petrică Ciubotaru, la Radio Iași). În prezent este actor angajat al Ateneului Național din Iași și asistent la clasa de actorie a prof.univ.dr. Octavian Jighirgiu din cadrul Facultății de Teatru a Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași.

Dumitru Florescu has a Bachelor's Degree (2013) and a Master's Degree (2015) in Performing Arts - Acting, from the Faculty of Theater of the "George Enescu" National University of Arts in Iași, and from September 2022 he is a doctoral student in the field of Theater. He has performed over 40 roles on professional stages, such as: the National Athenaeum in Iași, the "Vasile Alecsandri" National Theater in Iași, but also in the independent space, in productions of the ARTES association and more. He worked with big names of the Romanian scene: Alexandru Dabija, Vlad Massaci, Maia Morgenstern, Claudiu Bleonț, Marius Manole, Vlad Rădescu, Gheorghe Visu, etc. He toured in the Republic of Moldova, Ukraine, Germany, Turkey and in over 100 towns in Romania and participated in numerous festivals. He filmed short films, online series, commercials and recorded radio theater (*Arvinte and Pepelea* by V. Alecsandri, with Petrică Ciubotaru, at Radio Iași). He is currently an actor employed by the National Athenaeum in Iași and a teaching assistant in the

acting class of Univ. Prof. PhD Octavian Jighirgiu from the Faculty of Theater of the "George Enescu" National University of Arts in Iasi.

Drd Pamela Tănasă-Gache, Universitatea Națională de Arte „George Enescu”

Iasi

Cercetare și profesie în orizont etic

Se spune că înțelepciunea „vine” odată cu vârsta... asta pentru că experiența de viață ne învață tot ce trebuie să știm pentru a lua deciziile corecte și pentru a atinge împlinirea profesională, emoțională, mentală și fizică deopotrivă. Și cred că tot odată cu vârsta dezvoltăm un soi de respect pentru noi înșine, pentru munca depusă până atunci, dar și pentru toți cei dragi nouă în viața personală, iar în plan profesional, pentru cei care ne-au fost și ne sunt profesori, mentori, ghiduri, antrenori, superiori sau chiar discipoli. Cred că acest respect se amplifică pe măsură ce descoperim mai multe detalii, ne lovim de mai multe obstacole și stocăm mai multe „lecții de viață”, ceea ce naște o conștiință morală care ne va fi un soi de ghid constant în tot ceea ce vom întreprinde, în toate domeniile de activitate. Odată aprinsă, această conștiință nu mai face diferențe; ea devine parte din noi și acționează asupra tot ceea ce facem: acasă, la serviciu, cu familia, prietenii sau colegii, dar mai cu seamă în mediul academic, unde disciplina și rigurozitatea au predominat încă din clasele primare. Aplicată în cercetarea noastră doctorală, resimt conștiința etică atât față de profesorul coordonator, față de mentorul meu și față de comisia de evaluare a tezei doctorale finale, cât și față de tema lucrării pe care am ales-o și față de consistența acesteia, dar cu siguranță și față de obligația și responsabilitatea pe care cred că o am în domeniul în care activez, față de toți cei implicați în domeniu, în mod activ sau pasiv aidoma; acest lucru se datorează faptului că lucrarea noastră doctorală intitulată „Punctele cheie din gimnastica ritmică și balet în formarea eficientă și perfecționarea dansatorului profesionist”, pe lângă cercetarea riguroasă în desfășurare, își propune extragerea tuturor detaliilor concrete, veritabile și incontestabile ce formează conținutul lucrării, din toate sursele de informare, dar mai cu seamă din experiența în calitatea de practician în mai multe secții ale acestui domeniu de activitate, dansul.

Research And Profession In Ethical Horizon

They say wisdom "comes" with age...that's because life experience teaches us everything we need to know to make the right decisions and achieve professional, emotional, mental and physical fulfillment alike. And I think that with age we develop a kind of respect for ourselves, for the work done up until then, but also for all those dear to us in our personal lives, and professionally, for those who were and are our teachers, mentors, guides, coaches, superiors or even disciples. I believe that this respect grows as we discover more details, hit more obstacles and store more "life lessons", which delivers a moral conscience that will be a kind of constant guide in everything we do, undertake in all fields of activity. Once kindled, this consciousness makes no more distinctions; it becomes part of us and affects everything we do: at home, at work, with family, friends or colleagues, but especially in the academic environment, where discipline and rigor have prevailed since elementary school. Applied in our doctoral research, I feel the ethical conscience both towards the supervisor, towards my mentor and towards the evaluation committee of the final doctoral thesis, as well as towards the topic of the paper that I have chosen and towards its consistency, but with security and towards the obligation and responsibility that I think I have in the field in which I work, towards all those involved in the field, actively or passively alike; this is due to the fact that our doctoral thesis entitled "Key Points Of Rhythmic Gymnastics And Ballet In The Effective Training And Improvement Of The Professional Dancer", in addition to the

ongoing rigorous research, aims to extract all the concrete, truthful and indisputable details that form the content of the thesis, from all sources of information, but especially from experience as a practitioner in several sections of this field of activity, dance.

Pamela Tănasă-Gache este doctorand în cadrul Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași, la Facultatea de Teatru. După absolvirea Liceului Național de Artă „Octav Băncilă” Iași, Secția Coregrafie, a finalizat atât studiile de licență la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Specializarea Educație Fizică și Sport, cât și studiile de licență la Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași, la Facultatea de Teatru, Coregrafie, urmate de cursurile de masterat, Secția Artele Spectacolului, în cadrul aceleiași Universități și Facultăți. Tot aici, ea activează în prezent și ca profesor colaborator la Coregrafie, iar în paralel, este balerină la Opera Națională Română din Iași. Datorită experienței și ca fost sportiv de performanță în gimnastica ritmică timp de doisprezece ani, cu rezultate atât pe plan național, cât și internațional, ce însumează treizeci și unu de medalii, unsprezece cupe și peste cincizeci de diplome (în top opt gimnaste din concurs), a hotărât să valorifice toate cunoștințele sale din domeniul artistic și să aprofundeze în cercetarea sa doctorală substraturile ambelor direcții de mișcare - gimnastică ritmică și balet - în vederea descoperirii elementelor cheie în formarea eficientă și perfecționarea dansatorului profesionist, precum și a evitării accidentărilor și traumelor profesionale ale acestuia, contribuind totodată, pe lângă dezvoltarea și evoluția scenică personală, la formarea artistului complet.

Pamela Tănasă-Gache is a PhD student at the „George Enescu” National Arts University Iași, at the Faculty of Theater. After the graduation of the National High School of Art „Octav Băncilă” Iași, Choreography section, she finalized the Bachelor’s degree courses at both, at the University “Al. I. Cuza” Iași, Physical Education and Sports Specialization, and at the „George Enescu” National Arts University Iași, at the Faculty of Theater, Choreography department, followed by the Master’s degree, Performing Arts department, at the same University and Faculty. She also currently works here as a guest lecturer in the Choreography department, as well as as a professional ballet dancer at the Romanian National Opera from Iași. Thanks to her experience as a former athlete in Eurhythmics for twelve years, with results on both national and international level, that include thirty one medals, eleven cups and over fifty diplomas (in the top eight gymnasts from the competition), she decided to value all her knowledge from the artistic field and to study thoroughly in her doctorate research all the under-layers of both directions of movement - Eurhythmics and Ballet - in order to discover the key elements in the most efficient forming and improvement of a professional dancer, but also to learn how to avoid their professional accidents and traumas, and to be able to contribute, besides the personal theatrical development and evolution, to the forming of a complete artist.

Drd. Maria Lelea, Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu

Ipostaze ale feminității în teatrul contemporan

A fi contemporan înseamnă a avea posibilitatea de a crea punți între prezent și trecut, de a găsi un fir de lumină în întunericul vremurilor – a înțelege că prin contemporaneitate putem vedea și născoci viitorul. Ceea ce vizează lucrarea *Ipostaze ale feminității în teatrul contemporan* este contemporaneitatea teatrului – cea mai socială dintre arte. Astfel, atunci când vorbim despre contemporaneitate sau teatrul de azi, și în speță personajul feminin de azi, ne referim la un teatru care are ca scop democratizarea ierarhiilor, promovarea dialogului, includerea unor comunități cât mai diverse și reinventarea relației cu spectatorul. Acel teatru

și acele personaje care produc schimbări. Personaje care transformă teatrul într-o artă de rezistență. Poate suna utopic, dar teatrul are puterea de a schimba lumea și se poate observa cu ușurință că teatrul contemporan are o componentă etică tot mai pregnantă. Astfel, fie că vorbim de feminism, lupta comunității queer, teatrul rom sau subiecte precum roluri de gen, identitate sexuală, orientare sexuală sau consimțământ, într-o societate tradiționalistă precum este cea românească, aducerea lor în discuție pe scenă poate părea exagerată sau forțată. Din fericire, oamenii sunt ființe ale obișnuinței, iar cu cât vom aduce mai mult în prim plan astfel de subiecte, cu atât societatea le va accepta mai ușor. Este, mai simplu spus, un proces de învățare. Scopul articolului *Ipostaze ale feminității în teatrul contemporan* este identificarea noilor tipologii de personaje feminine în dramaturgia contemporană și metode de actualizare a personajelor feminine din literatura clasică. Cercetarea urmărește recunoașterea partiturilor complexe și provocatoare pentru actrițe, reinventarea personajelor feminine clasice, depășirea clișeelelor și stereotipurilor feminine, identificarea factorilor catalizatori ai schimbării – cum ar fi femei în ocupații considerate aparținând sferei masculine și a pozițiilor de prestigiu, completarea de *gender data gap* și definirea a ce înseamnă în 2023 o actriță completă.

Hypostases of Femininity in Contemporary Theatre - Summary

Being contemporary means having the possibility to bridge the past and the present, to find a beam of light in the darkness of the times - to understand that it is contemporaneity that helps one see and conceive the future. What the paper titled *Hypostases of Femininity in Contemporary Theatre* is aimed at is the contemporaneity of theatre - the most social of arts. This way, when one speaks about contemporaneity or of today's theatre, in particular today's female characters, one discusses a type of theatre that has the purpose of democratizing the hierarchies, promoting the dialogue, including communities that are as diverse as possible, and reinventing the relation with the spectator. That theatre and those characters that generate changes. Characters that transform theatre in an art that acts as a form of resistance. It may sound utopic, but theatre has the power to change the world and one can easily notice that contemporary theatre has an increasingly striking ethic component. This way, regardless of whether one talks about feminism, the struggle of the queer community, Roma theatre, or topics such as gender roles, sexual identity, sexual orientation, or consent, in a traditionalist society such as Romania's, bringing them into discussion onto the stage could seem exaggerated or forced. Fortunately, the human is a creature of habit, and the more these subjects will be brought into foreground, the easier will society accept them. It is, in simpler terms, a learning process. The purpose of the *Hypostases of Femininity in Contemporary Theatre* paper is to identify new female character typologies in Romanian contemporary playwriting and methods of modernising female characters of classical literature. The research aims to determine the complex and challenging parts for actresses, to reinvent the classical female characters, to overcome feminine clichés and stereotypes, to identify the factors catalysing change - such as women in positions considered to belong to the masculine sphere and in prestigious roles -, to fill in the *gender data gap*, and to define what complete actress means in 2023.

Maria Lelea, născută pe 16 februarie 1998 în Pancevo, Serbia este actriță, doctorandă în *Artele Spectacolului* la Universitatea Lucian Blaga Sibiu – Facultatea de litere și arte și studentă din 2023 la Universitatea Politehnica Timișoara – Facultatea de științe ale comunicării, specializarea *Comunicare și Relații publice*. Studiile de licență le-a încheiat la Universitatea de Vest Timișoara – Facultatea de muzică și teatru, specializarea *Artele Spectacolului*, urmând să se mute în Sibiu pentru studiile de master în *Arta interpretării caracterelor dramatice*. Până la cei 25 de ani săi, actrița Maria Lelea a jucat roluri de factură diferită – Rose în *Cântecul copilului care va înălța un zmeu* (regia Mariana Cămărășan și

Amalia Iorgoiu, o producție ULBS – TNRS), Miruna în *Las Fierbinți*, Alesia în filmul *Timing* (regia Lucas Neagu), Christiane F. în *Noi, copiii cu aripi* – un one woman show în regia Mariane Cămărășan (o coproducție unteatru București – TNRS). Munca la spectacolul *Noi, copiii cu aripi*, pentru care Maria Lelea a scris textul – o dramatizare a romanului autobiografic al Christianei F. *Noi, copiii din Bahnhof Zoo*, a fost un pas esențial în definirea temei pentru cercetarea doctoroală. Înțelegând cât de important este în 2023 pentru o actriță să rescrie și să redefinească personajele feminine și să depășească simpla definiție a actorului, a luat naștere studiul doctoral *Ipostaze ale feminității în teatrul contemporan* – cercetare doctorală fiind realizată la Universitatea Lucian Blaga Sibiu, sub coordonarea Prof.univ.dr Ion M. Tomuș.

Maria Lelea, born on the 16th of February 1998 in Pancevo, Serbia, is an actress, PhD candidate in *Performing Arts* at the “Lucian Blaga” University Sibiu - Faculty of Letters and Arts and a student at the Timișoara Polytechnic University - Faculty of Communication Sciences, specialising in *Communication and Public Relations*. She completed her Bachelor’s Degree at the West University of Timișoara - Faculty of Music and Theatre, specialising in Performing Arts, followed by her Master’s studies in *The Art of Portraying Dramatic Characters* in Sibiu. Until now, at 25, the actress Maria Lelea has played various roles - Rose in *The Song of the Child Who Will Fly a Kite* (directed by Mariana Cămărășan and Amalia Iorgoiu, a ULBS - TNRS production), Miruna in *Las Fierbinți*, Alesia in the movie *Timing* (directed by Lucas Neagu), Christiane F. in *We, The Children with Wings* - one woman show directed by Mariana Cămărășan (co-production unteatru Bucharest - TNRS). Working on the production *We, The Children with Wings*, for which Maria Lelea wrote the text - a dramatization after Christiana F.’s autobiographical novel *We, The Children from Bahnhof Zoo*, was an essential step for defining the topic for the doctoral research. Understanding how important it is, in 2023, for a actress to rewrite and redefine the female characters and to overcome the simple definition of the **actor**, the doctoral study *Hypostases of Femininity in Contemporary Theatre* was born - the doctoral research being carried out at the “Lucian Blaga” University Sibiu, under the supervision of University Professor PhD Ion M. Tomuș

Drd. Teodora Medeleanu, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași

Trauma post-pandemică și cercetarea ca intruziune

Pandemia, în mod particular perioada de lockdown, a afectat toate subdiviziunile sectorului artelor spectacolului, în special creatorii independenți. În contextul unei cercetări doctorale axate pe impactul pe care anii 2020-2021 l-au avut asupra practicilor și esteticilor teatrale ale prezentului, aspecte etice sunt puse sub semnul întrebării de necesitatea de a acumula informații pentru a schița specificitățile aceluia interval de timp. Pot tentativele de căutare-cercetare, documentare și analiză fi considerate utile sau sunt ele intruzive, „traumatizante” din punct de vedere profesional pentru cei intervievați, atunci când sunt realizate la doar câțiva ani după evenimentul propriu-zis? Cum ar trebui realizate aceste interviuri? Cum putem ști care sunt limitele eticii în cadrul acestui tip de cercetare, dacă singurul aspect impetuos necesar în determinarea acestora este însăși o violare a eticii? Cât este de etic pentru Actul Cercetării în sine, dacă se evită finalizarea ei, pentru a proteja obiectul cercetării? Mai mult decât atât, având în vedere faptul că studiul de caz este reprezentat de o serie de discuții a căror analiză este inclusă într-o teză doctorală, trebuie ridicată problema rolului coordonatorului în acest context: ce trebuie să facă în acest caz, poate să ofere sfaturi, să creeze cadrul pentru activitățile de această natură sau trebuie să mențină o anumită distanță? Prezentarea de față își propune să reunească posibile răspunsuri

pentru aceste întrebări privitoare la dificultățile de ordin etic ale metodelor de cercetare potențial intrusive, dar și să propună soluții pentru problema entităților consultative din cadrul unui doctorat, în relație cu abordările sensibile din dezvoltarea unor aspirații academice.

Cuvinte-cheie: *etică, interviu, cercetare, coordonator, lockdown.*

Post-Pandemic Trauma and the Research as an Intrusion

The pandemic, especially the lockdown period, has strongly affected all the subdivisions of the performing arts' sector, specifically the independent creators. In the context of a doctoral research focused on the impact the years 2020-2021 had on present day's theatre praxes and aesthetics, ethical aspects are challenged by the need to gather information in order to outline the specificities of that time. Are endeavours such as searching-researching, documenting, and analysing useful or intrusive, professionally "traumatising" for the interviewed people, when performed only a couple of years after the actual event? How should these interviews be conducted? How can one know what the limits of ethics in this type of research are, if the only aspect required in order to determine this is the conversation, the possible ethics infringement itself? How ethical is it for the Act of Research if one avoids its completion for the sake of protecting the research object? Moreover, as the case study is a series of discussions whose analysis is included in a PhD thesis, one must raise the question of the supervisor's role in this context - what should they do in this case, should they advise, help build the framework for this activity or should they keep their distance? The present paper aims to gather possible answers to these questions addressing the ethical issues of possibly intrusive research methods, as well as advance solutions for the issue represented by the purpose of doctoral advisory figures in relation to sensitive approaches in the development of an academic endeavour.

Keywords: *ethics, interview, research, supervisor, lockdown.*

Teodora Medeleanu este doctorandă a Universității Naționale de Arte „George Enescu” Iași, în cotutelă internațională cu Universitatea din Gdańsk, cu o teză intitulată *Teatrul european în lockdown. Reconfigurări ale teatralității* [trad.n.]. Absolventă de regie, ea are un masterat în Management și antreprenariat artistic. Fiind abia la începutul carierei, principalele sale interese sunt centrate pe descoperirea de noi moduri de expresie artistică și pe analiza posibilelor repere teoretice atât în arta teatrală (performativă), cât și în cea vizuală. În plus, ea își extinde universul profesional prin traduceri de studii și interviuri din sfera teatrală și prin publicații periodice, cronici de spectacol de pe plan internațional la revista *Timpul*.

Teodora Medeleanu is a PhD student at “George Enescu” National Arts University Iași, in an international cotutelle with the University of Gdańsk, with a thesis titled *Towards a Performing Art. Reconfiguring the Theatricality of the European Pandemic Theatre*. She is a graduate Theatre Director, with a Master's Degree in Arts Management and Entrepreneurship. Having just started her professional life, the main interests she displays are centred on discovering new ways of expressing herself artistically, and also on analysing possible theoretical landmarks in both theatrical (performative) and visual art. Furthermore, she has broadened her field of work through translations of theatrical studies and interviews, and periodic publications, reviews of international theatre productions at the *Timpul* cultural magazine.

Drd. Ileana Ocneanu, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași

Emoționalul în relația de coordonare-subordonare îndrumător-doctorand. Limitări și permisivități

Interacțiunea îndrumător-doctorand nu face excepție, după părerea mea, în fundamentele pe care se construiește, implicând, în cele din urmă, criterii similare oricărui tip de relaționare. Este evident însă faptul că, stabilindu-se între două personalități (presupus) aflate într-un raport de subordonare cel puțin din punct de vedere profesional, dar (posibil) și caracterial, vor exista factori ce o determină și stabilesc diferiți de comunicarea uzuală. Scopul prelegerii cu titlul de mai sus este acela de a desluși și stabili, pe cât posibil, „granițele” care se impun în această relaționare, impactul emoționalului asupra celor doi parteneri în parcursul doctoral, variatele situațiile în care poate fi manifestat, dar și posibila prezența în exces a acestuia care să conducă, eventual, la întreruperea colaborării dintre aceștia. Luând în considerare faptul că încă nu am traversat întregul proces, voi utiliza în special materialele bazate pe studiul psihologiei relațiilor înscrise în această categorie și pe exemplele oferite de alții în domeniul în care activez (și nu numai), dar și pe scurta mea experiență pe acest teren fragil. Abordarea acestui subiect nu mi-o propun a fi una exhaustivă, considerând acest lucru imposibil de realizat ținând cont de dinamica acestui tip de comunicare, intenționând însă ca la capătul prelegerii să fi reușit a oferi o perspectivă cât mai cuprinzătoare asupra regulilor ce trebuie respectate (de ambii parteneri), cât și asupra nivelului de toleranță care poate fi atins în situații specifice.

The Emotional in the Coordination-Subordination Relation Supervisor-Doctoral Student. Limitations and Permissions

The supervisor-doctoral student interaction is no exception, in my opinion, in the foundations on which it is built, ultimately involving criteria similar to any type of relationship. It is obvious, however, that, settling between two personalities (supposedly) in a relationship of subordination at least from a professional point of view, but (possibly) also character-wise, there will be factors that determine and establish it different from the usual communication. The purpose of the lecture with the above title is to distinguish and establish, as far as possible, the "boundaries" that are imposed in this relationship, the emotional impact on the two partners during the doctoral course, the various situations in which it can be manifested, but also its possible excessive presence leading, perhaps, to the interruption of the collaboration between them. Taking into account the fact that I have not yet gone through the whole process, I will especially use the materials based on the study of the psychology of relationships registered in this category and on the examples provided by others in the field in which I am active (and not only), but also on my short experience on this fragile ground. I do not propose to approach this topic as an exhaustive one, considering this impossible to achieve taking into account the dynamics of this type of communication, but intending that at the end of the lecture I have managed to offer as comprehensive a perspective as possible on the rules that must be respected (by both partners), as well as on the level of tolerance that can be reached in specific situations.

Ileana Ocneanu este doctorand al Universității Naționale de Arte „George Enescu” Iași. Din 2005 activează ca actor mânător de păpuși și marionete la Teatrul pentru Copii și Tineret „Luceafărul” Iași. Are un master în Studii americane la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași.

Ileana Ocneanu is a PhD student at the "George Enescu" National University of Arts Iași. Since 2005, she has been working as an actor handling puppets and marionettes at the "Luceafărul" Theater for Children and Youth in Iași. She has a master's degree in American Studies at "Alexandru Ioan Cuza" University Iași.

Perspective etice ale discursului coregrafic

Un lucru bine-cunoscut este acela conform căruia coregrafia face parte din zona artelor performative care necesită o anumită rigurozitate a corpului și o precizie în mișcare. Cu toate acestea, pe parcursul timpului, arta coregrafică a evoluat, transformându-se într-o formă de exprimare care nu mai este condiționată neapărat de abilități tehnice impresionante. Deși pregătirea mea în domeniul coregrafic este una structurată după normele clasice, subiectul cercetării mele doctorale este îndreptat spre o zonă unde mișcarea nu reprezintă punctul principal de interes, ci mai degrabă este folosită ca instrument terapeutic. Așadar, bineînțeles că modalitatea în care privesc mișcarea în mod normal, la construcția unui spectacol de exemplu, a suferit modificări drastice. Consider că aici este și momentul în care a intervenit problematica eticii în parcursul cercetării mele, cu care am luat deja contact în construcția primului laborator practic, unde am interacționat din punct de vedere coregrafic cu aproximativ șaptesprezece seniori cu vârste cuprinse între 65 și 93 de ani, realizând un performance-experiment de 30 minute. Acest laborator m-a pus în postura în care să îmi restructurez discursul pe care l-aș avea în mod normal la construcția unui spectacol coregrafic, pe care a trebuit să îl adaptez în funcție de vârstele și corpurile diferite cu care lucrez. Așadar, de multe ori m-am regăsit în postura în care reflectam asupra indicațiilor pe care le ofer, ca ele să fie cât mai corecte din punct de vedere etic, contribuind la o relație sănătoasă între mine și seniori, dar care să și reglementeze anumite situații clare, scenice, care nu puteau fi lăsate la voia întâmplării. Cred că este un subiect interesant care merită dezvoltat, pentru a observa modul în care ne modelăm discursurile atât creative cât și personale în funcție de contextul etic pe care îl avem într-un anumit proiect. Este, de altfel, și un subiect care mă va însoți până la finalul cercetării mele doctorale, deoarece următoarea aplicație practică presupune un performance coregrafic care să includă în componența sa persoane cu deficiențe de vedere, o altă situație în care discursul coregrafic trebuie restructurat.

Ethical Perspectives of the Choreographic Discourse

It is a well-known fact that choreography is part of the area of performing arts that requires a certain rigor of the body and precision in movement. However, over time, the art of choreography has evolved, transforming into a form of expression that is no longer necessarily conditioned by impressive technical skills. Although my training in the choreographic field is structured according to classical norms, the subject of my doctoral research is directed towards an area where movement is not the main point of interest, but rather is used as a therapeutic tool. Therefore, as expected, the way I normally look at movement, in the construction of a show for example, has undergone drastic changes. I believe that this is also the moment when the issue of ethics intervened during my research, with which I already made contact in the construction of the first practical laboratory, where I interacted from a choreographic point of view with approximately seventeen seniors between the ages of 65 and 93, creating a 30-minute performance-experiment. This lab put me in the position to restructure the discourse that I would normally have when constructing a choreographic performance, which I had to adapt according to the different ages and bodies I worked with. So, many times I found myself in the position where I was reflecting on the indications I give, so that they are as correct as possible from an ethical point of view, contributing to a healthy relationship between me and the seniors, but to also regulate certain clear, scenic situations that could not be left to chance. I think it's an interesting topic worth

developing, to observe how we shape our discourses, both creative and personal, according to the ethical context we have in a certain project. It is, moreover, also a subject that will accompany me until the end of my doctoral research, because the next practical application involves a choreographic performance that includes in its composition people with visual impairments, another situation in which the choreographic discourse must be restructured.

Alexandru Radu este doctorand în cadrul Universității Naționale de Arte *George Enescu* din Iași, la Facultatea de Teatru. A urmat Colegiul Național de Arte *George Apostu* din Bacău, la secția Coregrafie, după care a finalizat cursurile de licență la Universitatea Națională de Arte *George Enescu* din Iași, Facultatea de Teatru, secția Coregrafie și cursurile de masterat la aceeași Universitate și Facultate, secția Artele spectacolului. În momentul de față activează ca balerin în corpul de balet al Operei Naționale Române din Iași, dar și coregraf independent, câteva titluri ale celor mai însemnate producții și colaborări fiind: *KARNAL* la Teatrul din Stejar Iași, coregrafia la spectacolul *Trei piese triste* în regia lui Radu Afrim la Teatrul Național Iași, *Micul Prinț* produs ca spectacol de disertație în colaborare cu coregrafa Alice Veliche și Teatrul din Stejar Iași. A decis să urmeze studiile doctorale pentru a aprofunda cercetarea în ceea ce privește arta coregrafică și pentru a-și putea dezvolta atât capacitățile teoretice cât și cele practice în construcția următoarelor spectacole.

Alexandru Radu is a PhD student at the *George Enescu* National University of Arts in Iași, at the Faculty of Theater. He attended the *George Apostu* National College of Arts in Bacău, the Choreography section, after which he completed the Bachelor's degree courses at the *George Enescu* National University of Arts in Iași, the Faculty of Theater, Choreography section and the Master's courses at the same University and Faculty, Performing Arts section. He currently work in the ballet corps of the Romanian National Opera in Iași, but also as an independent choreographer, some titles of the most important productions and collaborations being: *KARNAL* at the Teatrul din Stejar Iași, choreography for the theatre production *Trei piese triste* directed by Radu Afrim at the Iași National Theater, *Micul Prinț* produced as a dissertation show in collaboration with choreographer Alice Veliche and Teatrul din Stejar Iași. He decided to begin his doctoral studies in order to deepen the research on choreographic art and to be able to develop both his theoretical and practical capacities in the construction of the next performances.

Drd. Ioana Soreanu, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași

Teatrul și radioul - dileme etice în cercetarea doctorală a istoriei comune

Teatrul și radioul s-au intersectat sistematic încă de la începuturile existenței acestui mijloc de comunicare în masă. Este cunoscut faptul că radioul a cuprins în modurile sale de exprimare pe cele proprii teatrului. Emisiunile de divertisment, teatrul radiofonic, poveștile pentru copii, recitalurile de poezie sunt doar câteva exemple ale unor elemente care au ajuns de nedespărțit în programele radiofonice. De altfel, și rolul omului de teatru în radio a evoluat de-a lungul timpului, iar influențele principale țin de schimbările istorice, politice și culturale din România. Utilizând o perspectivă interdisciplinară, planul de cercetare doctorală actual se bazează pe literatura de specialitate atât din domeniul artei, cât și din cel al comunicării media, pentru a stabili metodologia optimă de analiză a fonotecii teatrului radiofonic românesc. Studiul se circumscrie rolului fundamental al sunetului, ca punct de reper în construcția narațiunii și a personajelor, precum și provocărilor asociate demersului științific atunci când sunt integrate cercetări în arhivele sonore. Studiul anticipează o serie de dileme etice, cum ar fi problemele legate de drepturile de autor, potențialul de interpretare eronată a

nuașelor culturale și linia fină de separare dintre cercetarea academică și respectarea aspectelor de ordin personal. Din acest punct de vedere, regulile impuse de deontologie în jurnalism garantează echidistanța și imparțialitatea cercetării. Pe de altă parte, stilistica scriiturii unui astfel de doctorat, plasată între rigorile unei cercetări academice și criteriile unei investigații jurnalistice, reprezintă o provocare. O altă problemă etică se referă la folosirea teatrului radiofonic drept instrument de propagare a unei atitudini politice sau sociale prin mesajele transmise de dramaturgii și regizorii care profesază pe „scena” radiofonică.

Theatre And The Radio - Ethical Dilemmas In Doctoral Research In Common History

Theatre and the radio have systematically intersected since the beginning of the existence of this means of mass communication. It is known that the radio included in its modes of expression those of the theatre. Entertainment shows, radio theatre, children's stories, poetry recitals are just a few examples of elements that have become inseparable in radio programmes. Moreover, the role of the theatre professional on the radio has also evolved over time, and the main influences relate to the historical, political and cultural changes in Romania. Using an interdisciplinary perspective, the current doctoral research plan is based on specialized literature both in the field of art and media communication, in order to establish the optimal methodology for analyzing the Romanian radio theatre sound library. The study circumscribes the fundamental role of sound, as a landmark in the construction of narratives and characters, as well as the challenges associated with the scientific approach when research is integrated into sound archives. The study anticipates a number of ethical dilemmas, such as copyright issues, the potential for misinterpretation of cultural nuances, and the fine line between academic research and personal privacy. From this point of view, the rules imposed by deontology in journalism guarantee the equidistance and impartiality of the research. On the other hand, the stylistics of writing such a doctorate, placed between the rigours of an academic research and the criteria of a journalistic investigation, represents a challenge. Another ethical problem concerns the use of radio theatre as a tool to propagate a political or social attitude through the messages conveyed by playwrights and directors who work on the radio "stage".

Ioana Soreanu este doctorand al SDT Iași, jurnalist la Radio România Iași. Colaborarea cu Radioul a început în 1997, în emisiuni muzicale și culturale, și s-a oficializat în anul 2000 când a devenit redactor angajat la Știri. La începutul anilor 2000, a urmat cursurile Universității Radio, organizate de SRR, modulul specific emisiunilor informative. Între anii 2008 și 2010, a urmat și cursurile Masteratului „Marketing Politic și Comunicare”, la Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice, din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași. A realizat relatări, reportaje și interviuri, mai ales în domeniul cultural. În același timp, a realizat emisiuni de autor („Pasiuni”), de actualități și dezbateri pe teme politice, sociale sau culturale („Imperativ”). Activitatea în Radio a Ioanei Soreanu este marcată de studiile urmate la Facultatea de Teatru de la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași, între 1993 și 1997.

Ioana Soreanu is a PhD student at the Doctoral School of Theatre Iași, a journalist at Radio Romania Iași. The collaboration with the Radio began in 1997, in musical and cultural shows, and became official in 2000 when he became a staff editor at the News Department. In the early 2000s, she attended the Radio University courses, organized by SRR, the module specific to news broadcasts. Between 2008 and 2010, she also attended the "Political

Marketing and Communication" Master's course at the Faculty of Philosophy and Social Political Sciences, within the "Al. I. Cuza" University from Iasi. She made reports, reportages and interviews, especially in the cultural field. At the same time, she produced author shows ("Passions"), news broadcasts and debates on political, social or cultural topics ("Imperative"). Ioana Soreanu's radio activity is marked by her studies at the Faculty of Theatre at the "George Enescu" National Arts University in Iași, between 1993 and 1997.

Drd. Alice Veliche, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași

Dileme etice în abordarea coregrafică. Actori vs dansatori

Începutul carierei mele de tânără coregrafă mă surprinde deseori în ipostaza de a lucra atât cu dansatori, cât și cu actori. Această dualitate presupune abordarea unor modalități diverse de lucru, o structurare diferită a etapelor de creație, dar și o adaptare la nivel conversațional, explicativ, corporal. Toți acești factori dau naștere unor serii de ipoteze pe care intenționez să le abordez dintr-o perspectivă etică. Între cele două forme de lucru există diferențe observabile care reies din capacitățile corporale ale actanților, un fapt, de altfel, absolut firesc. Însă o abordare defectuoasă pe care am observat-o atât în interacțiunea mea cu cele două formule scenice, cât și în proiectele exterioare, este strâns legată de subestimarea interpreților, un fel de etichetă identică aplicată pe o varietate de produse. Inițial am crezut că acest fenomen apare numai în cazul actorilor, cei pe care avem tendința uneori să îi menajăm oferindu-le elementele tehnice de o complexitate moderată sau repetând un discurs pe care dorim să îl facem cât mai bine înțeles. Exact această situație, însă într-o abordare diferită, se regăsește și în cazul dansatorilor. Neputința de a se exprima verbal scenic într-un mod natural, expresivitatea facială care de cele mai multe ori lipsește, transmiterea unui concept doar prin variante pur coregrafice, toate acestea reprezintă, la fel ca în cazul anterior, acțiuni dirijate într-un mod defectuos. Este corect, din punct de vedere moral, să realizăm un plan de lucru precoce și să anticipăm modul în care vom lucra cu o echipă de actori? Sau ar trebui să ne pregătim un modul abia după ce observăm capacitățile echipei, cele care ne-ar putea depăși așteptările? Este normal, din punct de vedere etic, să construim o cantitate mare de material coregrafic doar pentru a suplini prezența cuvintelor nerostite în scenă? Toate acestea reprezintă dileme de tip etic, deși par a fi componente ale unui comportament obișnuit. Voi analiza atât greșelile personale în ceea ce privește lucrul cu actorii vs dansatorii, cât și pe cele observate în exterior, încercând să aflu de ce subestimarea intervine atât de des în lumea coregrafică.

Ethical Dilemmas in the Choreographic Approach. Actors vs Dancers

The beginning of my career as a young choreographer often finds me working with both dancers and actors. This duality implies approaching different ways of working, a different structuring of the creative stages, but also an adaptation at a conversational, explanatory, bodily level. All these factors give rise to a series of hypotheses that I intend to address from an ethical perspective. Between the two forms of work there are observable differences that arise from the bodily capacities of the actors, a fact, moreover, absolutely natural. But a flawed approach that I have observed both in my interaction with the two stage formulas and in external projects is closely related to the underestimation of performers, a kind of identical label applied to a variety of products. Initially I thought that this phenomenon occurs only in the case of actors, the ones we sometimes tend to manage by giving them technical elements of moderate complexity or repeating a speech that we want to make as well understood as possible. This exact situation, but in a different approach, is also found in the case of dancers. The inability to verbally express oneself on stage in a natural

way, the facial expressiveness that is often lacking, the transmission of a concept only through purely choreographic variants, all these represent, as in the previous case, poorly directed actions. Is it morally right to make an early work plan and anticipate how we will work with a team of actors? Or should we prepare a module only after observing the capabilities of the team, the ones that might exceed our expectations? Is it ethically normal to construct a large amount of choreographic material just to replace the presence of unspoken words on stage? All of these represent ethical dilemmas, although they appear to be components of ordinary behavior. I will look at both personal mistakes in working with actors vs. dancers, as well as those observed from the outside, trying to find out why underestimation occurs so often in the choreographic world.

Alice Veliche este doctorandă în cadrul Universității Naționale de Arte „George Enescu” Iași, Facultatea de Teatru. În anul 2020 a încheiat studiile de licență în cadrul Universității menționate anterior, Facultatea de Teatru, secția Coregrafie, urmând ca doi ani mai târziu să finalizeze studiile masterale în aceeași instituție de învățământ, secția Artele Spectacolului Teatral. În prezent este coregraf independent, iar în același timp activează ca instructor în cadrul unei școli private de dans. Pe lângă spectacolele care îi poartă semnătura (*Female* - Teatrul din Stejar, *Spațiu*, *Suflet*, *Secundă* - Teatrul Național „Vasile Alecsandri” Iași, *Micul Prinț* - Teatrul din Stejar) a realizat coregrafia și în spectacole de teatru precum *Masaj* - Radu Afrim (Teatrul Național „Vasile Alecsandri” Iași) sau performance-uri precum *Efectul Manole* - Octavian Jighirgiu. Una dintre cele mai mari împliniri profesionale rămâne realizarea coregrafiei în cea de-a 30-a ediție a Galei UNITER.

Alice Veliche is a PhD student at the *George Enescu* National University of Arts Iași, Faculty of Theater. In 2020 she completed her Bachelor studies at the aforementioned University, Faculty of Theater, Choreography section, and two years later she completed her master studies in the same educational institution, Theater Performing Arts section. She is currently an independent choreographer, and at the same time she works as an instructor in a private dance school. Besides the performances that bear my signature, (*Female* - Teatrul din Stejar, *Spațiu*, *Suflet*, *Secundă* - "Vasile Alecsandri" National Theater Iași, *Micul Prinț* - Teatrul din Stejar), she also choreographed in theater performances such as *Masaj*- Radu Afrim ("Vasile Alecsandri" National Theater Iași) or performances such as the *Efectul Manole* - Octavian Jighirgiu. One of her greatest professional achievements remains creating the choreography of the 30th edition of the UNITER Gala.